

C. VALERII CATULLI

E L E G I A

A D

M A N L I V M.

LECTIONEM CONSTITUIT

L. A. V. R. S. A. N. T. E. N. I. V. S.

L V G D V N I B A T A V O R V M

A P V D A . E T I . H O N K O O P

C I O I O C C L X X V I I I .

THE UNITED STATES OF AMERICA

DEPARTMENT OF THE INTERIOR

BUREAU OF LAND MANAGEMENT

WASHINGTON, D. C. 20250

OFFICE OF THE ASSISTANT SECRETARY

P R A E F A T I O.

Cum iam ante aliquot annos novam Catulli recensionem promiserim, miretur aliquis, me non ipsam editionem, sed futurae editionis specimen proferre. Sed is iustis de causis me sic fecisse sciat; quarum praecipuae hae duae sunt.

Altera, ut de instituti mei ratione, quae multo mihi labore nec levi impensâ constitit, iudicia et animadversiones eruditorum hominum antea explorem. Altera, ut plura germanae lectionis constituendae adiumenta undique conquiram, et quoscunque, eius rei facultatem habentes, ad communicandas opes suas invitem.

Quamvis enim, copiae iam satis insignes, fusius aliquando designandae, mihi suppetant humanitate et curâ Virorum cum Eruditorum, tum Litteris et mihi faventium, Ruhnkenii, Langeri, Giovenazzii, Wernsdorffiorum, patris et filii, Ang. Mar. Bandinii, Ioan. Andr. Munter, eheu! acerbâ morte nobis intercepti, Abbatum Ioan. Dom. Coletii, Barth. Mercier et de-Terzan, Guil. ^{Henrici} Boers, Pauli Marfon, ex quibus hic vir facundissimus; idemque longe optimus, Codices non minus septem mihi suâ manu excerpfit; quibusque omnibus immortales gratias a me deberi, iam nunc libens profiteor: complura tamen, proposito meo vel necessaria vel utilia futura, mihi deesse et alibi latere comper- tum habeo.

De multis pauca ut memorem, Editionis Parmensis A. 1473 lectiones plane ignoro; Codicum Viennensium Variantes ne per Comitum quidem Wassenarium, nostrae aliquo tempore Reipublicae res apud Austriacos agentem, nec a doctissimo Bollâ adhuc impetrare potui; Praeterea deest mihi Dresdensis, Pinelliani, aliorumque Codicum collatio, tum Eruditorum nonnullorum Notae in Catullum ineditae.

Freder.

male primam vocal. autor. Annal. Libr.
p. 450.

Om-

P R A E F A T I O.

Omnes igitur, quibus vel nitor Latinissimi Poëtae curae sit, vel qui de me bene mereri dignentur, ut, sive Recentiorum Criticorum correctiones, editas vel ineditas, sive quaecunque a me omissa deprehenderint, mihi indicent aut mecum communicent, etiam atque etiam rogo.

Si qua autem lateant, quae institutum meum adiuvare possint, non solum indicanti indicium debebo, sed etiam sumtus in eorum descriptionem faciendos cum grati animi significatione restituam.

Caeterum novam Catulli editionem a viris eruditis non solum ideo desiderari opinor, quod omnes huius Poëtae rarius sunt obviant, sed vel maxime quod earum, quibus fere utimur, lectio unde petita quâve auctoritate sit, vel omnino latet, vel difficillime indagatur:

Iam ab anno enim 1486 Parthenius, dein alii, sed imprimis magnus Scalliger et Vossius, ille nimiam usum festinatione, et nimis pro imperio agens, hic ad quamvis aliam eruditionis partem, quam ad Poëticam, tractandam aptior, ingenii sui inventa, quam Codicum fidem, lectori exhibere maluerunt.

Quo mihi diligentius cum in uniuscuiusque vocis antiquam scripturam et auctoritatem, ex MSS. et editionibus Principibus petitam, tum in corruptelae initia et originem inquirendum, existimavi.

Veneri Codicis collationem, si, cui multa, alibi memoranda, debeam, ab eodem etiam plura petere fas sit, ab eruditione non minus, quam humanitate clarissimo Morellio exspecto.

Scribebam Leidae A. D. Kal. Decemb. 1788.

Carbon.] Neapoli in bibliotheca Caesabii Cong. nis S. Ioannis de Carbonaria et Augustinensium Catulli (2) MSS in membranis
totus, in MSS foraliti n. 156. videtur scriptus A. 1485.

C A--

CATVLLVS

AD

MANLIVM.

Quod mihi fortunâ, casuque oppressus acerbo,
Conscriptum hoc lacrymis mittis epistolium;

Nau-

AD MANLIVM;] Quamvis Codices et Editiones antiquae in scribendo hoc nomine variant, modo *Malium*, modo *Mallium*, tum *Manilium* exhibentes; pauci tamen Mss. dant: *Manlium*; quod primus recte vulgasse videtur Muretus. eadem confusio apud Cicer. I Catil. 3 ubi consule Commentatores et Ernestium in Clavi; Horat. III Od. 16, 1. ipsae inscriptiones in scribendo hoc nomine turbant; vide Aldi Orthogr. p. 494. Pierium ad Virg. VIII Aen. v. 652. Drakenb. ad Liv. T. iv. p. 870. T. vi. p. 79. et J. l. p. 978. b.

v. 1. *Quod*] satis constanter in Codd. in Editionibus ad unam omnibus conspicitur; quatuor tamen mei Mss. habent *quid*; ex uno Vossius enotaverat *quo*, atque ita Nic. Heinsius legendum coniecerat, puto, cum interrogatione in fine distichi. *quod* firmari tamen videtur v. 9.

v. 2. *conscriptum*;] *conspersum* legebat Cl. Schraderus, Musarum Romanarum non ita pridem ingens decus, *hoc*] male omisit Muretus, et pauci, qui eum expresserunt.

A

v. 3.

*Et i. e. scriptum. Id Forcell h. v. in id
et anq. Enap. Clav. Ec. I v. conscribere
fine
Et ita etiam Edidius; Id suppressit.*

Q U A T V R T V A S

Naufragum ut, eiectum spumantibus aequoris undis,
Sublevem, et a mortis limine restituum;
5 Quem neque sancta Venus molli requiescere somno,
Desertum in lecto coelibe, perpetitur,

Nec

v. 3. *Naufragum ut;*] *Naufragi* aequoris divinabat Heinsius. pro *ut*,
quod in optimis Codd. est, nonnulli habent: et. Obversabatur hoc disti-
chon animo Virgillii iv Aen. 373:

Vid. nott. ad Ovid VII Metoid 89.
p. forsan

— — eiectum litore egentem
Excepi, et regni domens in parte locavis;
Amissem classem, socios a morte reduxi.

Ex Homero. Vid. Ursinum.

item Petronio in fragm. p. 879:

Naufragus, eiecta nudus rate, quaerit eodem
Percussam telo, cui sua fata legat.

Virgilius II. Georg. 522
litore in extremo, cum naufraga corpora fluctus
Proluit.
Euripides Heoub. [
εἰς ἄρῃς δὲ ἄρῃς
πόντος νῆς ἐκίνας πηλαγίος κλυδών.
Hyginus Poet. Agron. II. 34. fin. cum cum
fluctus interfedum ad litus eiecisset. Cf
Cod. Leid. n. 81 ereptum; frustra.
v. 5. *Sancta* accipit. proposita Vaillant. Numism. Imper. T. II, p. 270. Vid. Brouaker. ad Tibull. IV, 411, 22.
v. 5. *somno desertum* construebat Parthenius; male. *desertus* est viduus,
orbatus, ut in Anthol. Lat. T. 2. p. 8.
Cod. 11, 168. *Proiectam* dicit Ovid. II Metoid
135. *Expulsum* Seneca IV. de bonet. c. 37.
Proiectum Ovid III Trist. 4, 76.

Cum praematurâ raptum mihi morte nepotem
Flerem, Parcarum putria fila querens;
Me desolatum, me desertum, ac spoliatum
Clamarem, largis saxa movens lacrymis.

ita infra v. 29:

Fri.

A D M A N L I Y M

Nec veterum dulci Scriptorum carmine Musae
 Oblectant, cum mens anxia pervigilat;
 Id gratum est mihi, me quoniam tibi dicis amicum,
 10 Muneraque et Musarum hinc petis et Veneris.
 Sed

Frigida deserto tepefecit membra cubili.

et, qui hunc versum forsan expressit, Ovidius 1 Her. v. 7:

Non ego deserto iacuissem frigida lecto.

adde Propert. II. vii, 17, ^{xiii, 59.} xiv, 10. et ibi Burm.

v. 6. *lecto* in omnibus Codd. et Editt. praeter Statianam, quae *thalamo* habet, quod aberrante forsan calamo factum. Caeterum non minus de amatorio, quam legitimo, toro *thalamum* dici, quod non putabat Scaliger, vel unus Ovidii locus ostendit II Art. 704.

v. 8. *pervigilat*] in ^{quinque} ~~quatuor~~ et viginti inveni Codicibus, et omnibus, Editionibus antiquis; primus Scaliger *pervigilet* edidit, quem posteriores secuti, haud scio an addicentibus duobus Codd. Regiis. *Pervigilet* correxerat Syncliticus in Rhegia-Lepidina. quod linguae indoles requirere videtur Wassenberghio.

v. 9. *dicis*] in triginta offendi Codicibus, et in Editionibus quatuor prioribus; quod Corradinus, interpretum ultimus, isque solus, accipiebat pro, *eligis. dulcis est in meo* ~~tantum~~ ^{et Carmin.} Codices, *ducis*, quod antiquissima manus Vallieriani Codicis margini annotavit, primus vulgavit Calpurnius Vicentiae A. 1481, unde posteriores omnes, si a duobus Beroaldinis editionibus discedas, repetierunt. Cicero V ad Div. 3: *te mihi fratris loco esse duco. Ducere et dicere*

v. 10. *Munera Musarum et Veneris,*] varie explicant Interpretes, Equidem illos sequor, qui versus amatorios intelligunt. prius et omittunt Cod. Ham-

A 2

+ Syncliticus: ut te consolet pro coniuge amissa.

[et Varr. Asplu.]

[*Ducis* volobat etiam Syncliticus.

contunduntur *duco* et *duco* x Tripl. x, 43. conf. ad Terentian v. 1649 p. 226. Con-
 fusa in Virgil. Aen XI, 393. ubi *duco*
 Servius videtur legisse *duci* et est fortasse
 si si duco. Ovid v. Namid. 33. [*Ducis*
 praetero, quia maiorem habet emphaticam.
 WASSENB. *Ducis* facile quis ut opte-
 us et dignus praeterat, quia sinceram
 animi voluntatem significat, quam v. sup.
 respicit *dicis* fore simulationem indicat.
 AVCTOR Annal. Literar. pag. 452.] *Ducis*
 Ovidi Boering. quod est exipimas. ad
dicis est declaras, *teparis*, quod maiorem
 vim habere videtur, confirmas. et Boering
 ad 70, 1. Forcellin. v. *duco*. n. 19. 15. 27.

et Parmensi

15 Tempore quo primum vestis mihi tradita pura est,
 Iucundum cum aetas florida ver ageret ;
 Multa satis lusi : non est Dea nescia nostri,
 Quae dulcem curis miscet amaritiem.

Sed

v. 15. Propertius M. 12. ut mihi praestata pudor eximialis amictus
 et data libertas noscere amoris iter.

v. 17. non est Dea nescia nostri, etc.] expressum censet in Ciri 242
 Heinsius ad Ovid. III Am. 15, 15.

v. 18 curis;] ita habent omnes Codd. et Editt. recteque explicat Sta-
 tius: *amoribus*. exemplari Leidensi Hist. 128 *ludis* adscripserat Vossius, an
 alius de gente eruditâ? *dulcem amaritiem*, Vrsinus ad Virgil. Ecl. II, 68
 et Wolfius comparat cum Sapphonis fragm. XII:

Ἔρος δ' αὖτε μ' ὁ χυσιμυλῆς δονεῖ,
 Γλυκύπικρον, ἀμάχανον, ὀρεπίον'
 Ἄτθι, σοὶ δ' ἐμέθεν μὲν ἀπήχθετο.
 Φρονίς δ' ἦν. Ἐπὶ δ' Ἀνδρομέδαν ποτέ.

ubi correxi Ἄτθι pro Ἄτθις quod flagitat et alterum fragmentum XIV
 pro ἄττι:

Ἡράμαν μὲν ἐγὼ σέθεν, Ἄτθι, πάλαι πικραί.

quo spectat Terentianus meus v. 2154:

*Cordi quando fuisse sibi canit Atthida
 Paryam, florea virginitas sua cum foret.*

Vnde, si Sapphonis locus integrior ad nos pervenisset, non dubito, quin
 plura Catullianae imitationis exstarent vestigia.

Balb. Eleg. 68, p. 174. Alternis lactia
 Cypris amaritiem.

Sed totum hoc studium luctu fraterna mihi mors
 20 Abstulit. O misero frater adente^{pte} mihi!
 Tu mea, tu moriens fregisti commoda, frater;
 Tecum una tota est nostra sepulta domus;
 Omnia tecum una perierunt gaudia nostra,
 Quae tuus in vitâ dulcis alebat amor.

Cui-

Ad ipsum ὀξύμωρον conferri potest Horat. IV Od. I. v. 4. 5. Vossius
 Inst. Or. I. v. c. 12 §. 7.

v. 20 *Abstulit*;] Codices octo et viginti, et Editiones, quae Scaligerum
 praecesserunt, ad unam omnes, enumerare possim, quae *Abstulit* servant;
 neque Interpretum quisquam aliud memoravit. Scaliger tamen ait: Ve-
 tus scriptura, *Abscidit*, idque recepit, et suâ auctoritate secutos Editores
 recipere cōegit; unus tamen Corradinus reiecit.

Frater.] L. Valerius Catullus; *suspicator Palin. Numism. Famil. p. 205*

v. 22] repetitur hic versus infra v. 94, raro quidem in Elegiis exemplo,
 nec tamen sufficiente causâ, quare Scaliger similem, Codicibus et Editio-
 nibus agnitum, ex Propertio eiiceret IV. IX, 42. quem locum videant ho-
 mines elegantes, an mecum sic legere velint:

*Audistisne aliquem, tergo qui sustulit orbem?
 Ille ego sum: Alciden terra recepta vocat.
 Acta quis Herculeae non audit fortia clavae?
 Et nunquam ad nocuas irrita tela feras?
 Atque uni Stygias hominum luxisse tenebras?
 Accipite. haec fesso non mihi terra patet?
 Quid, si Iunoni sacrum faceretis amarae?
 Non clausisset aquas ipsa noverca suas.*

ver-

25 Cuius ego interitu totâ de mente fugavi
 Haec studia, atque omnes delicias animi.
 Quare, quod scribis: Veronae turpe Catullo
 Esse, quod hic quisquis de meliore notâ
 Frigida deserto tepefecit membra cubili;
 30 Id, Manli, non est turpe, magis miserum est.

Ig-

versum intercalarem Elegiae adhibet Naso ix Her. 146.

v. 23, 24] admovet Eldikius Euripid. Alcest. 345:

Σὺ γὰρ μὲ τέρψιν ἐξίλυσθαι βίω.

v. 27. quod;] in uno Vossii: quae.

Quare, quod scribis:] ita interpunxi, ut in hoc versu incipiat Manlium, tanquam scribentem, inducere, usque ad finem vigesimi noni. pro Catullo, in Mediolanensi inveni Catullae, in tredecim Codd: Catulle, in duobus Vossius, quod, si inter duo commata legatur, vulgato non deterius est; licet Catullo in plerisque sit Codd. et apud neminem non Editorum.

VII, 10. VIII, 12, XIII, 7, 25, 1. 53, 2.
 r 71, 5. 8, 19. 42, 4. 48, 13. 49, 1. 2.

v. 28. Esse hic valere morari, solus docuit Vulpus. quisquis, quod recte Forcellinus interpretatur unusquisque, omnis, in omnibus conspicitur Codd. et Editionibus, nisi quod in Cod. Leid. num. 13 sit quisque, et Muretus, nescio unde, ediderit quisquam, quod volebat Livineius. in fine versus Excerpta Perreii addunt: est. ^{et singularibus}

Manlius ad Cicer. VII ad Div. 29.
 laudat quisquam de m. n. frigida
 de foeno. sep. m. c.

v. 29. Frigida] Ovid. M. Amor. 5, 42. Frigidus in v. duo deservire toro.

v. 29 in tepefecit consentiunt Editiones, variant Codd. quorum multi illud ipsum exhibent, multi tepefacit; Commelinianus, Baluzianus, Faurianus tepefiunt, non secus ac Vossius in optimo libro invenerat tepefiant,

un-

+ Forcellinus laudat Lucret. II, 955 et Cicer. Act II l. 4. c. 2. § 31 in Verren; sed Suetonius quidque. At Lambinus ad pag. 207. afferit quicquid e Lucretio, et Manlius. Cont. Sueton. ad Cluentin. c. 19. n. 41. qui variat VI ad Div. 1. not 41 ubi cod. mei 2. aperte quisquis. Cf. hic Tacit. in Explicit et quae laudat Heynium ad Virgil. Elog. 3, 110.

I C A T V L L V S

Ignosces igitur, si, quae mihi luctus ademit,
 Haec tibi non tribuo munera, cum nequeo.
 Nam quod Scriptorum non magna est copia apud me,
 Hoc fit, quod Romae vivimus; illa domus
 35 Illa mihi sedes, illic mea carpitur aetas;

Huc

unde Schraderus formabat *tepefiat*, nempe, quod ad membra; unus Vossii *tepefcit*, uti et Gudianus Codex; secundus Mediceus, *tepefacta*; Franc. Cacciae Excerpta denique *tepefactat*, uti libro Maffeiano superscriptum testabatur Statius, et pro varia lectione legitur in Mediceo quarto. Γ

*singis prae ceteris placet. forma
 verbi non capat alibi.*

v. 30. *magis i. e. potius. Fabii di Luciel 1, 604 pag 417.*

v. 32. *cum nequeo*;] Heinsius, cum in aliquo Codice et Editione vetusta (Parm. Hely) invenisset *quom*, coniciebat *quoi*, cui non adsentior. *Nequizam Syneliticus.*

v. 33 *Nam*;] Cod. Bodleianus et Leid. cum Editione Rhegio-Lepidina habet *Non*. verbis *apud me* Douza Pater adscripserat: *hic ubi diversorii locum, non commorationis habeo.*

*Hoc videtur esse Deo. et Lovellian
 n. 20. 25. Aueran. p. 416.
 non habet*

v. 34. *quod Romae*;] *constanter* Codd. et Editt. sed *quum* in Collationibus Coluthi, Excerptis Perreii, Minturni, Anonymi, et Ruhnkenianis. *fuit cum Varr. capel. q. Carbon*

v. 35. *Illam mihi sedes*;] Cic. XII Philip. c. 10: Itaque in urbe maneo. si licebit, manebo. *haec mea sedes est.* *at Varr. Capel.*

ibid. *illic mea*;] *mea* est in omnibus Codd. et Editt. antiquis, sed *mih* in Aldinam 1502, non dubito, quin Avancius invexerit, quod recte Scaliger reiecit.

v. 36 *Huc*;] ubi nunc sum, a supellectile mea libraria, quae Romae est, divisus; Douza P.

ex] omnes Editt. antiquae et Codd. excepto uno Mediolanensi, qui dat *e*, quod in Aldinam secundam 1515 illatum, a Gryphio A. 1551 et Mureto *et Patco 1567.* repetitum est.

v. 37

Huc una ex multis capsula me sequitur.

Quod cum ita sit, nolim statuas, nos mente malignâ

Id facere, aut animo non satis ingenuo;

Quod tibi non utriusque petenti copia facta est:

40 Vltro ego deferrem, copia si qua foret.

Non

v. 37 nos] inveni in Excerptis Anonymi, et ^{novem} ~~octo~~ et viginti Codd. Vossius in duobus; de editione Principe et Romanâ nihil affirmo, sed affirmare auserim, exstare in Venetâ 1475, Rhegiensi 1481, Vicentinâ eiusdem anni, Brixienti 1486. *me* apud Aldum 1502 primum inuenio, quod nescio an nullus ostendat Codex, licet editiones ad Vulpium usque obsederit. *mo* est in altero meo Cod. *non* in Mediolanensi.

v. 39 petenti;] ita in omnibus fere Codd. offendi, Vossius etiam, in uno alterove *potenti*. *petenti* quoque in ^{Parmensi ut} quinque prioribus editionibus; primus Parthenius A. 1486 ex coniecturâ suâ edidit *petiti*, quod posteriores fere in errorem induxit. Corradinum ab Allio, qui ex suo Codice laudat *petiti*, vel hinc mendacii convincas. *petenti* vindicabat iam Puccius et Lambinus. Heinsius divinabat: *Quod tibi non prius usque petenti etc.*

pro *facta* fatendum in plerisque Codicibus legi *posta*, in Hamburgensi *posita*, in Palat. papyr: *porta*. *facta* tamen conspicio in uno omnium optimo Datii Codice, qui nunc meus est, in Mediolanensi, et in alterius Mediolanensis margine, primo Mediceo, Riccardiano, in Vallieriano, in Codice Matthiae Corvini Regis, in Baluziano, Fauriano, Regio chartac. in uno Guelferbytano, inque alterius margine. Editum autem fuit *facta* ab anno inde 1472. ad Vossium usque, cui soli, ni fallor, placuit *posta*; quales syncopas usurpat Catullus, ut XIV, 14 *mîsti*; LXII, 21 *luxti*; 30 *trîsti*; LXXIII, 3 *subrepsti*; LXXXVI, 9 *duxti*; xciv, 8 *abstersti*; cv, 3 *promisti*; 5 *promisse*; et Martiali familiares esse, docet Scriverius ad lib. 3. epigr. 67. p. 102. adde Forcellin. in *positus*.

Syncretismus vult *petiti*.
ep in carbon.

Hinc *porta* vult auctor Annal. Libani p. 452 cui *facta*, ut tritius, a librariis suppositum videtur.

^{Augon epist. 25, 48}
 Non possum reticere, Deae, quam Manlius in re
 Iuverit, aut quantis iuverit officiis;
 Ne fugiens faeculis obliviscentibus aetas.

Cic. ad Div. VI. 10. VII. 10
 fin. XII. 21. fin. I ad Div. 9.
 Cic. pro Rabir. posth. p. 16.
 Cic. de Off. 1. 1. Cic. VI. 10.
 Cic. de Off. 1. 1. Cic. VI. 10.
 Cic. de Off. 1. 1. Cic. VI. 10.
 Cic. de Off. 1. 1. Cic. VI. 10.
 Cic. de Off. 1. 1. Cic. VI. 10.

imitatur Inuvel p. 708. 28 poem.

Forrelli n. 2

Il-

v. 40 in multis quidem Codd. et Editionibus vetustis *differrem*, in aliis tamen bonae notae vera lectio *deferrem*.

v. 41 *quam* plus quam triginta Codices subministrant, et multae editiones antiquissimae, quamvis in his plerumque per notam: *qn. qua* est in aliis nonnullis, ut in duobus Codicibus Saibantis, qui agnoscunt tamen *Manlius*, in aliis tantum non omnibus depravatum in *filius, falius, salius, facilius, fallius, fallimus*; unus egregius Commelinianus aperte *quam Manlius*. plerique tamen Editores iam inde a Calpurnio, puto, A°. 1481 dederunt *qua*, solus Corradinus anno 1738 ostendit, *quam pro quantum* Catullo in deliciis esse. primus, ni fallor, Muretus dedit *Manlius*; Scaliger, *quam me Allius*, quem iam alii refutarunt. recte, quod mireris, Marcilius observat, *me* eleganter omitti. illa singularis lectio est, quam viri docti coniecturam existimo, adscripta exemplari Leid. num. 128: *qui Manlius in me. quâ Manlius arte* laudat Castelvetro, memoriae fortasse lapsu.

probat qua.

v. 42. proprie *Iuverit* in uno alterove Cod. et Editione est *invenit et iuerit*.

Parm. Reg.

v. 43 *Ne* a Calpurnio, ut videtur, A°. 1481, quem bonis tamen Codicibus usum arbitror, propagatum est per omnes editiones, donec Corradinus mutaverit in *nec*, quod agnoscunt duae Principes Venetae A°. 1472 et 1475, atque septendecim Codices; quo admissio placere possit Marcilii coniectura versu seq. *teget*, ubi tamen neque Editiones, neque Codices variant. pro *ne* alii octo Mss. habent, *haec*. Regia charta a m. pr. *Non*.

(Dist. Parm. Reg.)

v. 44 Illius *hoc*, omnes Editores, sed septem Mss. *haec*, quod ignoro quo spectet; bonum factum, quod in optimis sit *hoc*.

v. 45

Illius hoc caecâ nocte tegat studium.

45 Sed dicam vobis, vos porro dicite multis.
Millibus, et facite haec charta loquatur anus.

Vol. 21. A. 1. Virg. Ec. X 70
ego innotuit vobis narrato, vobis
nobilis et sic omnibus frater
immortally fit.
No. Arch. Arg. 46. 29

v. 45 Sane hoc singulare existimo exemplum, quod dicat Poëta, se Mu-
sis indicaturum, quod illae posteris narrent. idque adeo Italus sollertissimus
Castelvetro *Varie Critiche* p. 97. reprehenderat in Catullo, cuius frigide
causam agit Corradinus. Germanicus in *Alcaeis*. 15:

(et ita addit Grotius)

Haec ego cum lactis cogor praedicere Musis.

v. 46 pro et in Cod. Bodlei. est at; in uno Leidensi haec, et in altero
haec facite et. Fruterius volebat et facite hoc fama loquatur anus. in egre-
gio Codice Ducis olim de la Valliere, nunc meo^{et Carbon} aperte charta, in Mediceo
altero carta compareret. Reliqui fere, certa, ut et duae Principes Venetae,
aut curva, quorum hoc Palladio placebat, secundo Poëtae interpreti A.
1500. Sed ab anno iam ^{1473 in Parmensi et 1481} ~~1481~~ in Vicentinâ et Rhegiensi exhibitum charta,
et deinde in omnibus aliis. firmissimum huic lectioni praesidium situm est in
imitatione Martialis lib. XII epigr. 4:

Gentibus et populis hoc te mihi, Prisce Terenti,
Fama fuisse loquax, chartaque dicet anus.

Achilles Satius, Catulli enarratorum longe omnium praestantissimus, quan-
quam timide, legendum proposuerat *cera*; idem tamen, *charta* Graecorum
comparatione defendi posse, professus. Imo hoc ex Aeschilo expressum esse,
ὡς λέγει γέρον Γράμμα, iudicabat Cl. Valckenarius, qui loquendi formam suo
more illustrat in not. ad Euripid. Phoenis. v. 103. Adde Vossium ad Catul.
IX, 4. p. 21. et Toupium ad Theocrit. T. II. p. 394. *charta loqui* dicitur
etiam ab Ovidio XXI Her. 244. paene exciderat addere, *charta* in margine
aliquot Codicum, vel superscriptum legi.

ubi etiam Sapphus & Sappho
ἐπίδωσ quas, nisi memoria
habet Satius.

Forta legendum conor

(sic scribitur in Petro
nio c. 102, p. 619.)

Notescatque magis mortuus, atque magis;

Nec

v. 47. in multis Codd., ut in duobus meis et Mediceis, relinquitur hic spatium, in altero Mediceo et uno Leidensi nullo spatio relicto deest versus longus; in Datiano et octodecim aliis Codd. annotante chartâ Regiâ sic Senecam supplevisse, legitur hic: id. leg.

Omnibus et triviis vulgetur fabula passim.

idemque in solâ editione ^{Parisi} Rhegiensi; quo patet indicio, huic cum Codicum sectâ, a plerisque diversâ, convenire; nam in margine Codicis Datiani, Vallieriani, et octo aliis Codd. caeterisque editionibus omnibus, alter versus habetur:

Omnibus inque locis celebretur fama sepulti.

quem Scaliger recte eiecit. Solitâ sagacitate vidit Schraderus, in perduto versu requiri sententiam Ennianaë similem: *Nam volito vivu per ora virum.*

v. 48. pro *Notescatque* in uno Gudiano est *Innotescatque*; in uno Leidensi deest *que*. laudat *Clareseatque* in hoc versu Muretus lib. vi Var. Lect. cap. 14. memoriae lapsu, credo; ibidemque eo abutitur ad probam Ennii lectionem labefactandam lib. xii Annal:

Ergo postque magisque viri nunc gloria claret.

(sic etiam codex meus) quem miror ex correctione Mureti laudari a Broukhusio ad Propert. III. v, 1 in fine:

magis magisque ex codice Longii tamen recepit Grævius et defendit. quem non sequitur Ernespius. confer Kempingeros ad Cic. I. Offic. 24.

Er-

Trall. n. 3.

50 Nec tenuem texens sublimis aranea telam,
Deserto in Manlî nomine opus faciat.

Nam

Ergo magisque magisque virei nunc gloria claret.

eum recte Broukhusius doceat, ultimam in *ergo* ab antiquis non corripî.
quo in genere unus restat Ovidii locus V Her. 59:

Votis ergo meis, alii rediture, redisti?

ubi legas per me licet ironice: *ecce*:

Et de Ennio quidem mecum sentire, video nunc Cl. Iac. Frid. Heusingerum ad recentissimam Ciceronis editionem de Offic. c. 24.

et Varr. Caput. et Carben.

v. 49 pro *Ne* reposui *Nec*, unius et triginta Codd. et omnium forsan, quae Aldum praecefferint, Editionum lectionem, Excerptis etiam anonymis, Cacciae et Variantibus Latini Latini confirmatam. ex posterioribus Editionibus sola, puto, Gryphiana A°. 1561 habet etiam *Nec*, reliquae *Ne*, secutae Aldum, qui illud forsan ex notae Parthenianae signaturâ repetiit. pro *sublimis*, quod Vossius ex uno Codice enotaverat *sublimem*, et Guarino iam observatum *subtilis*, mihi nusquam occurrit. post hunc versum in sexdecim minimum Codicibus inseritur, seu integre, seu corrupte, versus superior: *Iucundum cum aetas florida ver ageret*; item in editione omnium Principe 1472.

v. 50. *Deserto in Manlî*;] primus quidem sic edidit Muretus confirmante nunc Cod. Baluziano, Calpurnius tamen iam A°. 1481, eumque secuti Parthenius et Aldus dederant *Deserto in Mallii*; antiquiores Venetae Principes, et Rhegiensis excusum habent *In deserto aliis*, lectionem Codicum apud me quatuordecim, apud Vossium duorum, cuius tertius Cod. loco Manlii no-

Seclian. Gifanius
secret. p. 460. b. 42.

Antiqu. Cl. 2, 24. 11, 8, 20.
mann. d. Anthol. 7. 1. p. 357.
19. Ciris v. 386.

Facellus in eger. n. 5.

Nam, mihi quam dederit duplex Amathusia curam,
Sci.

minis spatium reliquerat vacuum. *In deserto ali* quatuordecim alii mihi Codices exhibent, tres *alii*, unus item Vossio. praestantissimus Corvini Regis Codex: *Deserto in Mallii*. chartaceus Saibantis *Manlii in deserto*. in Vallieriano antiqua manus correxerat: *Deserto in Manlii*, et in margine *Inde sepulcrali nomini opus faciat*. Raphelengius *Deserto in Mallii*. Scaligeranum, *In deserto Allii*, ab aliis iure explosum est; nec satis certa est Marcialii coniectura *In deserto Auli*, quam Vulpius et Corradinus amplexi sunt. Vossius, *Deserto Manlii*. Equidem Catullum scripsisse existimo: *Deserto Manlii in nomine*. Eleganter autem Vulpius *et nomine refert ad nomen, Manlii* statuae subscriptum.

v. 51 parum variat lectio huius versûs. cum enim *Amathusia* sit in Codicibus fere omnibus, *Amatutia* tantum est in Cod. Saibantis, Vallieriano et secundâ Venetâ, *Amatuntia* in primo Mediceo, altero Saibantis recentiori, et editionibus, Scaligero antiquioribus, qui *Amathusia* restituit, cognitum iam Fusco in notâ. aliter Scaliger olim senserat in notis ad Cirin v. 242. Heinsius ad Ovid. III Amor. xv, 15 praefert formam *Amathusia*, licet *Amathuntia* tuenti non omnino se opponat; mihi quidem haec valde suspecta est. Magis variant in explicandâ voce *duplex* interpretes. plerique intellexerunt *fallax, dolosa*; item Burman. ad Valer. Fl. l. VIII. v. 235. quo sensu Graeci *διπλόων* dicunt; vid. Cl. Ruhnkenium ad Timaeum. Perreius huc trahebat Ovidii IV Fast. I. *geminos Amores*; Platonis in Sympos. p. 182 Edit. Bipontin. Venerem geminam, Coelestem et Vulgarem sive Pandemam, quemadmodum et Meursius ad Lycophr. p. 134. quos refellit Schraderus ad Musaeum v. 42. Parthenius iam, quanquam sibi non satis constans, ad duplicem Catulli amorem referebat. Sed primus Meursius in Cypro l. I. cap. 8. pag. 22 et Vossius, qui et ipse utriusque sexûs amorem respici putabat, ad Veneris effigiem barbata, sive maris et feminae, in Amathunte cultam, alludi ostendit. quibus adsentitur Bentl. ad Horat. lib.

Carbon.

ad Catali p. 62

ambiguo inferit Plato Sympos.

Dionysius vocat hymn 57, 4

Plato Sympos. p. 187 e. d.

Lucian 7. 3. p. 171, 2.

XVIII. 26. v. 111, 7. XXXVII

Scitis, et in quo me corruerit genere;

Cum

lib. I. carm. 6 v. 7. quam Venerem ἀνδρόγυρον in clarâ luce collocavit antiquarum litterarum inter Gallos inprimis peritus, Eruditiss. Cl. l'Archér *Memoire sur Venus* p. 46. Glossa autem Hesychii, qui de eâ agit in v. Ἀφρόδιτος ad Aristophanis locum deperditum explicandum pertinere videtur secundum Macrobiū lib. III cap. 8. dignus etiam, qui conferatur, Lil. Gyraldus *Histor. Deor. Syntagm.* XIII in *Barbata Venus* p. m. 380.

v. 52. *corruerit* praeberunt mihi sex et viginti Codices, et antiquae editiones ad unam omnes, quod probabat Fruterius. Potestas verbi *corruo* activa nititur loco Plauti *Rudent.* II. vi, 58, ubi eam defendit Scaliger; Lucretii l. V. v. 370; quanquam enim Lambinus ibi dederit *Proruere*, Codex Vossianus cum caeteris servat *corruere*; Varronis IV de L. L. c. 31. Appuleii *Metam.* VIII p. 530, ubi probat Oudendorpius. In Catullo Cod. Cacciae agnoscit *polluerit*, quod ex Mss. etiam profert Guarinus. Palatinus tamen membranaceus et Commelinianus, *torruerit*, quam optimam et verissimam lectionem iudicabat Achilles; eademque, tanquam versui frequenti apprime conveniens, placebat Turnebo lib. XVI *Advers.* cap. 1. qui tamen fatebatur, *corruere* pro *deicere* et *peffundare* posse dici. *torruerit* probabat quoque Gifanius in *Indice Lucretiano*, et primus recepit Scaliger, inde Raphelengius aliique. huic *torruerit* posthabuit etiam suam ipsius coniecturam Lambinus, quâ Codicis lectionem *exhorruerit* secutus divinaverat *exercuerit*, in *not.* ad Lucretium lib. III v. 824. Corradinus retinet quidem *corruerit*, sed ordinem verborum hunc constituit: *quo genere Amathusia in me corruerit*; ut simile sit Horatiano, *in me tota ruens Venus corpuerit* pro *corripuerit* coniciebat Marklandus in *notis* penes me ineditis.

in quo-'genere;] non variant Codd. nec Editiones. Scaliger comparabat illud Ciceronis III ad Attic. 9: *quod optimo genere facere non licuit*; sed il-

et Carbon.

an active Propert II, 11, 24.
of Sancti Minerv. III, 3. p. 3

taac corruo Pontano-Heinsio
impense placet Edixio ex 8 signi
tuli xcv, 7 cum vesana meas
reret flamma meullas

circ ad 7. 11 4 4 p. 110

Cum tantum arderem, quantum Trinacria rupes,
Lym-

illic ab Ernestio nunc *tempore* restitutum est. idemque evenit in altero, quo Scaliger utitur loco I de Offic. c. 12: *Eum, quicum bella geras, tam molli genere appellari.* vulgatum enim ibi *nomine.* vir doctus exemplari Leidensi num. 406 adscripserat: i. e. *quemadmodum, nove.* Lucretius saepe *quod genus pro q̄io* usurpat. Lucilius Satyr. lib. 3:

*Crebro ut scintillae, in stricturis quod genus olim
Ferventi in ferro.*

qui locus apud Nonium v. *Stricturae* cap. 1. 77 paulo aliter legitur. Pontanus tamen maluerat hic *cenere*, et Heinsius *torruerit cinere.* quibus non cedit Schraderus, qui tentabat: in *quâ* me torruerit *Venere*; ut Horat. ~~Epod.~~ Epod. v. 4:

ad Macrobiani 1. 5.
7. p. 238. b

*Amore, qui me praeter omnes expetit
Mollibus in pueris aut in puellis urere.*

v. 53 et 54.] in membranis Saibantis et duabus Venetis est *ardentem.* pro *Lympha* in uno Vaticano *Vnda*; pro *Oetaeis* in variis, *cetis, certis, oetis, Oesthis, Otheis, Oetiis, ortheis, oetheis,* quae nihili sunt, et a primis iam Editoribus ex melioribus, ut opinor, Codicibus correctae.

pro *Malia* est in Mediolanensi *Amathilia*, in meo *Mathilia*, in Colbertino *Matilia*, in Leidensi *Mamlia*, in altero meo et Hamburgensi *Mallia*, in quatuor et viginti Codd. et in Excerptis Minturni et Ruhnkenianis *Manlia* vel *Maulia.* *Manlia* Veneta Pr. *Maulia* altera Veneta, Rhegiensis et Vicentina, *Mallia* Aldus.

Aquam Manliam vocatas esse thermas a L. quodam Manlio, qui cum Catone iugum Thermopylarum per abrupta evaserat, ex Plutarcho in Cat. mai. p. 343 C. credebat Turnebus lib. XXIV. Advers. c. 5. sed de aquâ hac Manliâ tacet Historicus.

Vossius

Lymphaque in Oetaeis Malia Thermopylis;

Moesta

de Thermopylis cont. manu ad Gr. 0.
l. 18 p. 436

Vossius ex Cod. Commeliniano hic legens *Daulia* omnem Geographiam, Historiamque Naturalem, quae vocatur, conturbat, auctoresque, quos adhibet, omnes perperam exponit, iure iam eo nomine reprehensus a summo Hemsterhusio ad Lucian. T. I. p. 112. partemque erroris Vossiani corrigit Gronov. lib. I. Obf. c. 9. p. 89. quid, quod Codex Commelinianus, manu Broukhufii, Drakenburchii et Burmanni excerptus, non *Dauliam* mihi praebet, sed *Dallia*. Veram autem videtur loci Catulliani lectionem iam dedisse Parthenius A°. 1486, nempe *Malia*, a multis inde repetitam, et Codice Corvini, Vallieriano, et Palatino membr. apud me confirmatam; quam primus eruditionis luce illustravit magnus Scaliger, a Vossio iuvene temere reprehensus ad Scylacem.

Remotissima huius nominis origo est Malus, Amphictyonis vel Amyri filius, qui urbi nomen dedit secundum Stephanum Byz. Hanc urbem potius *Μαλία* dictam fuisse crediderim, quam *Μαλιεύς*, ut vocat Byzantinus in h. v. Certe Ionicâ sive Atticâ formâ *μηλία* eam appellat Scholiastes Sophocl. Trachin. v. 196; nec aliud voluisse videtur Callimachi Scholiastes ad hymn. in Del. 287: *μηλία, πόλις Τραχίνος* uti lego pro *μηλις*. nam *μηλις* constanter, non urbs, sed regio vocatur; Herodotus l. VII. §. 198, ubi consula^{atur} Wessel. ^{not. A. J.} Callimachus l. c.

cf. Hesych. ad Apollod. II, 5, 4. p. 356

Civis urbis, sive Doriensis huius regionis, quam Livius XLII, 40 *Maliensem* vocat, incola dicebatur *Μαλιεύς*. Strabo l. VIII p. 513. C. l. IX. p. 638. A. p. 657 B. p. 661. C. p. 662. B. atque adeo apud eundem l. I. p. 19 rescribendum *Μαλιέων* pro *Μαλιέων* intelligit enim sinum Maliacum; confer l. IX. p. 618. C. non intelligit *Μαλιέας*, Peloponnesi promontorium, quod Pinedo ad Stephanum etiam Catullo quantitate refragante obtrudebat. Pausanias l. I. c. 23. p. 54. l. X. c. 23 prope fin. et eod. lib. c. 8, ex Sylburgii restitutione, probatâ Valckenario ad Herodot. VII §. 132. not. 8. Stephanus l. c. et in v. *Ἀλικυραί, Ἰφά* et *Μῆλος*.

Ionicâ et Atticâ eiusdem nominis formâ, *μηλιεύς*, utuntur Scylax p. 53; nam paragraphum sequentem p. 54, ubi occurrunt *μαλιεῖς*, cum eundem

tractum describat, malim totam a malâ manu Scylaci suppositam credere, quam cum Vossio ad Catul. p. 257 et 287 illic λαμιῖς corrigere. Herodotus l. vii. §. 132. §. 196. §. 216. Cumque apud Demosthenem contra Neaer. p. 1379, 22 Editiones variant, non minori iure μηλιῖσι, quam Μαλιῖσι dixerit. Sophocles Trachin. 197. Thucydides III, 92; qui nescio an et Μηλιέας scripserit lib. V. c. 5, ubi bellum Locrorum πρὸς Ἴτωνέας καὶ Μελαίους, ἐμέρους memoratur. de Locrorum certe, Itonensium et Maliensium vicinitate constat ex Herodoto vii. §. 216. et Strabone l. ix. p. 661 B. iterum Thucydides l. 5. c. 51. Xenophon Hellen. III. 5. 6. IV. 2, 10. et restitutâ VI. 5, 23, ut sibi constet. Eandem reddendam reor Aeschini de fals. leg. pag. 43 pro Μαλιῖς. utitur praeterea Μηλιῖς Diodorus l. xi, 2. v. 92 ex restitutione Wesselingii; et, lectione non controversâ, l. xii, 77. xv, 57; qui, ne sibi adverteretur, eosdem recipiat l. xv, 85 v. 60 pro Μαλιῖς. At hic Melienses inter et Malienses distinguere videtur l. xviii, 11: Μηλιῖς δὲ πλὴν Μαλιῶν· imo vero scripserat Auctor λαμιῶν· sola enim ex Maliensibus urbs Lamia, in quâ et circum quam, inde dictum, Lamiacum bellum gestum est, a partibus non Atheniensium, sed Antipatri stabat; vide fin. cap. seq. Μαλιῖς occurrit quoque apud Antonin. Liberal. cap. 22. in init. Aelianum Var. Hist. III, 1. p. 200. et Oratoribus confirmatur ab Harpocrate v. Ἀμφικλύσις· est apud Stephanum v. Αἰνία, Λαμία et Μήλος· Scholiastam Aristidis apud Valcken. ad Herod. viii. §. 31 not. 11; Scholiastam Sophocl. l. c. et, qui Harpocratonem descripsit, Suidam ex correctione Kusteri.

Propagavit idem Malus, eiusque cives, nomen ad finem maris adiacentem, *Maliacum* dictum Theophrasto de Vent. p. 411; Scymno Chio, in versibus, quos ineditos videtur proferre Scaliger ad nostrum Catulli locum p. 98; Livio l. 27, 30. l. 35, 37. l. 36, 15. 22. 29; Straboni l. vii. p. 510 A. l. ix. p. 618. C. p. 640 B. p. 651. C. p. 657 A. p. 658 B. 661 B. 662. A. B. Γ Semel Μαλιέα l. ix p. 652, 1. *Maliacum* Pomponio Melae l. 2. c. 3. §. 85. Plinio H. N. l. iv, 7. p. 199. Pausaniae l. i. c. 4. 7. c. 15. l. 10. c. 1. corrigente Amasaeo et Sylburgio; neque enim aut Pausaniam solum dixisse *Lamiacum*, credendum est, aut *Lamia*, quam Stephanus Maliensibus attribuit, extra urbem nomen extendit. ut frustra sint Vossius ad Catul. p. 257, Palmerius in Exercit. in Auct. Gr. p. 278, et Berkelius ad Steph. v. Μαλιῖς. confusa esse haec nomina, *Lamiacus* et *Maliacus*,

πολλὰ μὲν ἔσθ' ἄρα καὶ τῶν ἄλλων ὁμοίων

ἐκ τῶν ἐν τῶν ἀρχαίων ἀπολόγων II, 7, 7.

IV. V. H VII fin

ubi exinde Verheyn.

Γ p 1204 D.

ubi Casaubonus illic ex scriptis induxit in dicitur legeretur Μαλιαν. Dem proposit Μαλιανόν.

II, 37, 60.

cus,

cus, statuit etiam Casaubonus ad Strabon. l. X. p. 685. A. *Maliacus* sinus dicitur ^{ubi in Cod. Pal. Marc. λισιακός.} Heliodoro l. 2. p. 125. 126. Stephano v. μαλιεύς. Lucano vi, 367 *aquae Maliacae*, ubi, non secus atque in Catulli loco, nonnulli *l* geminant. Μηλιακὸν κέλιπον dixerunt Thucydides l. 3. c. 96; Diodorus xi, 5 ex emendatione Palmerii; Scholiastes Aristidis apud Valcken. ad Herod. viii §. 31 not. 11. Aeschyli ad Pers. 488. et Sophoclis ad Trachin. v. 638 et 643. Antiquiores Iones et Attici frequentius Μηλιά vel Μηλιᾶ κέλιπον. Scylax p. 53; Aeschylus Persis v. 488; Herodotus l. iv §. 33; Thucydides iv, 100; viii. §. 3; Aristophanes in Lysistr. v. 1171; Polybius l. ix Hist. c. 34; l. 17. c. 1; Legat. xiii p. 804; Philostratus de vit. Sophist. l. 2. c. 5 ex emendatione Valckenarii ad Herod. viii §. 31.

Quam formarum familiam sic confirmat Stephanus v. μήλος· οἱ δ' ἐν Θειταλία, Μηλιεύς· Ἐστὶ καὶ κομὴ τῆς Ἀκαρνανίας, ἧς τὸ ἔθνικόν Μηλιεύς· καὶ διὰ τὸ ἄ, Δωρικῶς. Γίνεται καὶ ἀπὸ τῆς Μήλιος Μηλιεύς, καὶ Μηλιακός, καὶ Μηλις ἡ χώρα.

Ex his autem formis Doricas tantum Romani pro more assumerunt, *Malius*, *Maliacus*, *Maliensis*, quarum duas ipse Forcellinus desiderat, licet veram in Catullo lectionem *Malia* laudaverit v. *Thermopylae*.

Caeterum apparet, quo iure huic Catulli loco apud Achil. Statium Taurellus *Lamia*, alteri Vossius p. 275 ingerere voluerit; praesertim cum primam vocis corripiat Menander apud Suidam, ut locum constituit Bentleius:

Πλίστας γὰρ ἔφθειρε' ἐκ παραλάξεώς ποθεν
Τὰς ἐν Λαμία πάσας.

nimirum dicta est civitas *Lamia* ab Herculis filio *Lamo*; Stephanus Byz. v. Λαμία ex certâ correctione Berkelii, quem vide; et adde Ovid. ix Her. 54, primam in *Lamo* corripientem, et Diodor. iv, ³¹ fin. 7

Quod ad situm attinet et naturam loci, unde Catullus comparisonem desumeret, omnem regionem Maliensem, quae sinum Maliacum ad Orientem habet, inclusam cingunt montes Trachinii, quorum extremi ad Orientem Oeta vocantur; Herodot. vii §. 176. 198; Liv. 56, 15; altissima, quâ parte ad Thermopylas vergit; Strabo l. ix p. 655 A. habent autem Oetam ad Occidentem Thermopylae; Herod. l. vii. c. 176. unde Sophocleum *πιτραία* Scholiastes Trachin. v. 638 explicat διὰ τὸ ἐν

C 2

ἔρει

hic *Lamus*, Herculis filius Calanphato vocatur c. 45. Λαοδάμος ἦν γὰρ Λαοδμήδην ἢ Λαοδμήδην legendum sit ut ex sequente ἠδ' ὄρνιθος prima syllaba cum superiori coalescent et perperam postea repetitae Λαοδμήδην tamen etiam apud Eudociam monente Hegrio ad Apollodor. p. 491. 2. Apollodoro vocatur Ἀγέλαος. II, 7, 8. Alius *Lamius*, Laestrygonum rex. cf. Ovid. Vide an in Schol. Hom. Od. xi, 82. pro Λαριον legendum sit Λαριον.

ἔρει τῇ Οἴτῃ κίθραι. in huius valle, ut videtur, Duram fluvium ad opem Herculi, cum cremaretur, ferendam emerfisse, fama fuit; secundum Herodotum l. VII §. 198; et Strabon. d. l. C. Hinc, Minervam laboranti Herculi *calida excitasse lavacra*, qui finxerit, primus occurrit Pisander, Herodoto quatuor saeculis, et quod excurrit, secundum nonnullos antiquior, apud Scholiastem ad Aristoph. Nub. 1047:

Τῷ δ' ἐν Θερμοπυλῶσι θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
Ποίει θερμὰ λουτρά παρὰ ῥηγμῖνι θαλάσσης.

Pisandro fidem habuerit Pindarus secundum Zenobium Proverb. VI, 49. p. 167, et Phileas, vetustissimus Geographus, apud Harpocracionem et Etymologum v. *Θερμόπυλαι*. unde liquet, Phileae nomen restituendum Suidae eadem v: ubi nunc male vocatur *Φιλαιάς* in Cod. autem Leid. *Φιλαιές* δέ. vide de eo Vossium de Historicis Graecis l. 3 p. 401, et Maffiac. ad Harpocr. Pisandri sententiam referunt etiam Hesychius v. *Ἡράκλεια λουτρά*. Scholiasta Sophocl. Trachin. 608; Suidas in *Ἡράκλεια ψῶρα*, Ibycus autem, et ipse Herodoto saeculum antiquior, a Vulcano Herculem *calidarum aquarum lavacro* donatum dixit, secundum eundem Scholiastem d. l. descriptum a Suidâ v. *Ἡράκλεια λουτρά*. Herculem etiam sibi ipsum calida balnea parasse, sunt qui narrent apud Hesych. d. l. Quiequid sit de Auctore, Herculea lavacra in proverbium abiire; quod spectat Aristophanes Nub. 1047. et proprie sic dicebantur omnia, quae sponte, nullâ arte adiuvante, e terrâ apparuerant; vide Aristidem Orat. I. p. 64. Ed. Cant. Athenaeum l. XII. p. 512. F. Eustathium ad Iliad. X, 444, et ad Odyss. 6. p. 305, 24. Ed. Basil:

Calidae huius aquae fontes in ipsis angustarum erant Thermopylarum, inde dictarum, faucibus, sive ingressu; Herod. l. VII. c. 176; Livius 36, 15; Strabo l. IX p. 655 B. Appianus Syriac. p. 70 Ed. Steph. Eustathius in Dionys. Perieg. v. 437.

Easque thermas indigenae Ollas, sive *κντρες*, appellabant; Herodot. d. l. de quali Coorum Chytrino, specie ferventis ollae; vaporem emittente, et tamen frigefaciente, agit Bentleius ad Callimachi Mirabilia p. 452, et *κντρίως* esse cavitates terrae, unde fontes orientur, ex Hesychio docet.

Su-

in Scholi Proverbis Maronis v. 1240 line
auctore occurrit p. 642. Ἡράκλεια
λουτρά. Δελφικόν ξίφος. Κάπνου δ. κ. α.

calida opia Thermopylarum Prifian Perieg.
v. 452.

Super Ollam, Herculi sacram, ara fuit structa; Herod. et Strabo d. l. Apte igitur Oetam Herculeam vocavit Albinov. ad Liv. v. 257.

Aguas calidas a Thermopylarum Oriente excipiebat Mare Maliacum; sive potius ante mare palus, aquâ redundante effecta; χῶρον πεδινὸν et τινάγια vocat Herodotus VII, 176 et §. 198; Μυλίσσα λίμναν Sophocles Trach. 642; loca usque ad mare in via palustri limo et voraginibus Livius l. 36. c. 18; Plutarch. Caton. mai. p. 344 B. ἔλος ἀβατὸν τε καὶ βαραθρῶδες Appianus Syriac. p. 70 med. τίλμα Pausanias l. I. c. 4. unde vix dubito, quin incolae huius tractûs λιμοθωριῖς vocati fuerint, et praestantissima sit haec Codicis Leid. varians in Suidâ lectio pro λιμοθωριῖς, quanquam Lexicographus diversa explicet; et reddendum sit hoc nomen Scylaci p. 53; quod in animo habuerit Didymus apud Hesychium v. λιμοθωριῖς· παρὰ τὴν οἴτην κατοικῆθῆναι· convenienter versibus Sophocleis Trach. 639:

Ὡ ναύλοχα καὶ πετραῖα
 Θερμὰ λυτρά, καὶ πάγυς
 οἴτας παραναϊτάονίς,
 οἷ· τε μίεσαι
 Μυλίσσα παρ' λίμναν;
 Χρυσάλακά τε τ' ἀλιὰν κόρας;
 ἐνθ' Ἑλλώϊων ἀγοραί.
 Πυλάτιδες καλίωνηαι.

Per hoc igitur stagnum in mare Maliacum lavacra exonerabantur; conf. Pifandrum, Herodotum. d. l. unde ea ναύλοχα sive παραθαλάττια vocat Sophocles.

Caeterum posterioribus temporibus hic loci Herodes Atticus piscinam construï iussit, cuius aqua, uti ferme thermarum, vim medicandi habebat; Philostr. de vit. Sophist. l. 2. c. 5. p. 551. hanc autem ab indigenis Ollas, sive κύρως, femineas appellari, et aquâ abundare admodum glaucâ, refert, qui viderat, Pausanias l. IV. c. 35. p. 369.

In ipso sinu Maliaco secundum Herodotum l. VII. c. 198 ἀμπωτὶς τε ἐρχομένη ἀνά πᾶσαν ἡμέραν γίνεται· quotidie maris sunt recessus et accessus; quem admodum vertendum monuit Valckenarius in annotatione ad eundem Auctorem l. VIII §. 129 v. 48, ideo, ut puto, quia Valla male verterat totum diem. erit igitur hic sinus, non secus ac Thermaicus qui et ipse a Septentrio-

cf. L. 2, II. p. 108, 65.

in mari Mediterraneo aut nullu, aut rarus aëstus
reciproca Tethys sct 3, 60. vasa Tethys Lucan 6, 62 ex iudicium 11, 474.

καταχρηστικῶς ἠερικῶν ἀντιπ. p. 91. Epith Pel. 242.

55 Mœsta neque assiduo tabescere lumina fletu
Cessarent, tristisque imbre madere genae:

Qua-

Strabon. l. 1. p. 254. p. 91.
Salaciam vocat Oceanus apud
Virg. 1. Georg. 21. est igitur
ca. Tethys -
Ἐυριπῶν

ἠεροειδῶν τῶν Ἀσπλαντικῆν θαλάσσαν ἠεροειδῶν ἀπ. Strabon. 2. c. 13. p. 70.

ne in meridiem vergit, paucis illis Maris Mediterranei locis annumerandus, in quibus aestus fit et reciprocatio, Romanis Venilia et Salacia; quod Graeci iam antiquissimi observaverint. Hoc fretum ab Appiano Syriac. p. 70 med. Ed. Steph. vocatur θάλασσα τραχηία καὶ ἀλίμινος nec mirum, tam vicino praesertim Euripo, ubi septies die mare fluere ac refluxere, fama ferebat; vide Strabon. l. 1. p. 95 B. Antiphil. in Antholog. Stephani l. I. C. 36 p. 51; Senec. Herc. in Oct. 780; Plin. l. 2. c. 97. fin. Serv. ad Ecl. 2, 50; Suid. Vossium ad Melam lib. 2. c. 7, 79; Davies. et Ernest. ad Cicer. III de Nat. Deor. c. 10 §. 24. et Cellar. Geogr. lib. 2. c. 13. §. 299. quod ne pro fabellâ accipias, vetant, fidem habentibus nonnullis philosophis, recentiores viatores, qui in Euripo aestum statum et non statum fieri confirmant; non statum nono a novâ lunâ die ad decimum tertium, item a vigesimo secundo ad sextum et vigesimum diem; quibus intervallis mare per diem noctemque quatuordecim, et quod excurrit, vicibus fluit ac refluit. vide Sponii Itiner. Ital. Dalmat. Graec. T. 2. p. 252. Edit. 1679; et imprimis virum eruditum, Astronomorum huius aevi Principem, Lalandium Astronomiæ Tom. iv §. 146.

In Siculo etiam freto cum Charybdyos accessum et recessum bis fieri quotidie affirmet Strabon. I p. 44 C. p. 95, et p. 1206 A. et Eustathius ad Homer. p. 481, malim cum Polybio apud Strabonem credere, Poëtam in Odyf. M. 105 licentiâ poëticâ et amplificandi studio dixisse: τρεῖς μὲν τῶν ἀντιστῆν ἐπ' ἡμαρτῆ, τρεῖς δ' ἀναρσιβδῆ; quam cum eodem Polybio suspicari, scripturae aut historiae vitio τρεῖς pro die in Carmen irrepisse; neque enim verisimile fit, Virgilium III Aen. v. 421; Ovidium IV Pont. X, 27; Statium ix Theb. 141; freto viciniore, qui Homericum ter expresserunt, Hyginum fab. 125 p. 188 et Isidorum XIII, 18, corruptis omnes exemplaribus usos esse. Praeterea fauces hae Sicienses Austro, et, concurrente Tyrrheno et Ionio mari,

VOR-

Utrius erroris c. 8. c. 10.

III Item 537
Qualis
Nunc
Sponius
Nunc
Saxa

Servad Aen III, 692. Plemmyrium undosum, quod usque huc vestigia aëstantis Charybdi dicuntur pervenire

Qualis in aërii pellucens vertice montis

Ri-

vorticibus non minus, quam aestibus maritimis, fervent; confer Cicer. III de Nat. Deor. c. 10 §. 24; Senec. Consol. ad Marc. c. 17; Iustin. lib. iv. C. 1, Hefych. Vossium ad Mèlam l. 2. c. 7, 79; Cluver. Sicil. p. 64 seqq. Cellar. Geogr. l. 2, c. 12. D'orvillii Sicula cap. 1 p. 7 seqq. unde ἀμυγῆς βλαστῶν Charybdis dicitur a Demosthene Thræce ad Homeri locum.

Cicero III Georg. 237 ubi Inter
Rutil 1, 280. et ad 1, 639 & 49

Venti et tempestates inter Duo prom
tosa crebriores. Heyn ad III Aen 50
Boccat. Geneal. Deor. 5, 9.

v. 55 *Moesta neque;*] ita plurimi Codd. et Editt. vetustissimae solus Mediolanensis habet, *non*, tres tantum, ille Corvini, meus et Mediolanensis alter, *nec*, quod item Parthenius ex suâ ipsius coniecturâ ediderat. porro pro *lumina* mirum, imo ridiculum, quot Codices habeant *numula*.

moestaque Carbon.

v. 56. *Cessarent tristique* est quidem in Dati Codice, neque tamen, ut videtur, a primâ manu, et in raris aliis; quamvis occurrat in Vicentinâ, Brixienfi, Aldinis, quas plerique recentiorum secutae sunt. *Cessare* certe in meo et Mediolanensium uno, *Cessare et* in altero meo, membranaceo Saibantis, Regio, primo Mediceo et in duabus Venetis Principibus, *Cessarem* in Rhegiensi, in duobus Vossii, Naniano, Bodleiano, Gudiano, et Mediolanensi, *Cessare num* vel *nec* per compendium in Leidensi, *Cessare ne* in duobus aliis Leidensibus, Mediolanensi, tribus Mediceis, altero Gudiano, et Palatino papyr. *Cessare ve* Colbertino, *Cessaret* Riccardiano; quarum variantium si originem et progressum diligentius rimemur, vix est quod dubitemus, quin Catullus scripserit:

in Carbon

ad Maur 1786

Cessarent, neque tristi imbre madere genae.

atque id ipsum Muretus edidit et Raphelengius.

v. 57: *pellucens;*] ita primus Aldus, omnes Codd. uno minus Mediceo, uti Editiones universae veteres: *perlucens*. Caeterum eâdem comparatione non uno in loco utitur Homerus, etiam Iliad. Π, 3:

ad VI Aen 34.

Πα'

subiecta vallium Tacit. l. Ann. 65.

Rivus, muscoso profilit e lapide;
 Qui, cum de pronâ praeceps est valle volutus,
 60 Per medium densi transit iter populi,

Dul-

Πάτροκλος δ' Ἀχιλλῆϊ παρ' ἄλλο, ποιμῆνι λαῶν,
 Δάκρυα θιρμὰ χείων, ὕστε κρήνη μελάυδρος,
 Ἦτι καὶ αἰγίλιπος πέτρης δνοφφόν χέει ὕδωρ.

et Euripides Androm. v. 116:

Τάκομαι, ὡς πετρίνα πιδακόςσα λιβαῖς.

v. 58 *e lapide*;] in Dati Codice a manu primâ, quae una omnium fortasse Codicum est antiquissima, fuerat a lapide; quam lectionem a nemine observatam invenio, nisi a Iusto Lipsio exemplari, quod in bibliothecâ nostrâ Leidensi custoditur, ex veteri puto Codice annotatam. in alio Cod. est *et*.

v. 59 pro *valle* in novem MSS. *valde*. Muretus hic tmesin reperisse sibi videbatur, *de valle volutus pro devolutus valle*. quod si verum est, meam coniecturam evertit, quâ aliquando legendum suspicabar:

Qui cum de prono praeceps est colle volutus.

et *collis cum vallis* permutari, docent Burm. ad Ovid. xi Metam 277, et quos laudat Heynius ad Tibul. l. l. iv, 49. ut hic, ita Propertius etiam coniunxit *pronus* et *volve*, observante Passeratius p. 155. Quid, quod et in Cullice legatur v. 122:

Nam primum pronâ surgebant valle patentes
 Aëriae platanus.

Neque aliud Catullus forsan voluit, quam Virgilius Ecl. V. v. 84:

Saxofas inter decurrunt flumina valles.

|| Georg. 186.

qualem saepe cava montis convalle solemus

Dispicere: huc summis liquantur rupibus amnes

Vallis in monte xi Aen 522 ibique Heynius Homer.

ὄρεος βῆβρα.

prae-

Dulce viatori lasso in sudore levamen,
Cum gravis exustos aestus hiulcat agros.
Hic, velut in nigro iactatis turbine nautis

Le-

praeruptam vallem dixit Hirtius de Bello Alexandr. c. 74 fin. de Bello. Afric. c. 50 §. 1. altam Tibul. I. IV, 49 Edit. Heyn. valle sub altâ II. 3, 19. sub valle Ovid. xi Met. 277. trans altas valles Grat. Cyneg. 377. iter Perreius explicabat, viam communem et publicam.

Virg. Id. VI, 84. Servius ad VIII dicitur. hodieque videmus et legimus, haec collium fuisse canisse & naturam planetes esse in summo.

v. 61. in Codd. numero infinitis et duabus Venetis legitur:

Duce viatori *basso* in sudore levamus.

Farmensi et
in Rhegiensi:

Vtque viatori *lasso* in sudore lavamus.

in duobus Saibantis: *Vtque viatores lassî -- levamur.* in V. C. Perreii etiam, *Vtque.* bonum tamen factum, quod *lasso* legatur in Vaticano, Gudian, Corviniano, Fauriano, Memmiano a sec. manu, Regio chartac. a sec. manu, Lambiniano, Vallieriano, quorum Corvinianus agnoscit etiam *levamen.* in Leid. est *lapso*; in Maffei libro superscriptum erat *viatorum* apud Statium, ut apud me habet Mediceus alter. Primus, si recte computo, versum dedit correctum Calpurnius A. 1481, qualem edidimus, quem recte omnes Editores secuti sunt praeter unum Vossium, qui *basso* ex glossis defensum voluit. barbaram vocem tractat etiam Reinesius in epist. 61 ad Daum. p. 159, et Graevius ad Isidori Glossarium. cum Burmanno ad Lotich. T. I. p. 279 *viatori lasso* iungenda sunt.

Vidit Eldikius meus, expressa haec esse ex Anytâ in Anth. Steph. Liv. p. 336:

Πίστακα τ' ἐκ παρὰς ψυχρὸν πίε' δὴ γὰρ ἰδίταις
Ἄμπαυμ' ἐν θέρμῳ καύματι τέτο φίλον.

v. 63 *Hic* Vossio fuit obviam in uno saltem Codice, item Lipsio, mihi
D in

Hic, qualis est 270 ubi est Doering.

Vallisne etiam promonte, quia in montibus valles. Virg. Id. VI, 84. Ille canit: pulvae referuat ad sidera valles. Lucan. VII, 84. excepit resonis clamorem vallibus Haemus. Ἄρκος de monte semper dicitur, Bruncium aut ad Mosch. Z. 3. p. 89 ad v. 41. cont. Steph. Thes. Pind. Nem. V, 84. εὐαχκε λόγγ. Cont. Scap. v. γάρων ἀσκή. Prometh 15. Ovid 1 Amor 14, 11.

Schol ad Iliad. 2, 22. Νηϊὸς ἢ παρὰ τὰ νηματα, ἢ παρὰ τὰ νηία φύλα. γὰρ γὰρ τὰς λεγόμενος Νηϊίδας Νηρηΐδας ἐν ἑλωθεδίν ὄρεσι διαβάσθη.

Lenius aspirans aura secunda venit,
65 Iam prece Pollucis, iam Castoris imploratâ;

Ta-

in tribus et viginti, et in Excerptis anonymis, et in editione Venetâ 1475, at eâ solâ; quod reliquas obfedit, *Ac*, si sit in Codd. erit in perpaucis. *Hoc* habent tres Codd. *Flet* Vallierianus, Bodleianus et Gudianus, unusque Vossii, et ~~sola~~ editionum Rhëgiensis; *At* occurrit apud Guarinum in signaturâ, in Mureti et Statii recensione, forsan per incuriam. Haec scribens, video Corradinum etiam *Hic* ex Statii Codicibus recepisse; at Dukerus praeterea in notis, olim a me edendis, egregie observat, *τὸ Hic* respicere versum 53 et significare *tum*. *velut* in est constans meorum Codicum, Editionumque lectio, si a solâ Statianâ, Raphelengianis et Allensi discedas, quae habent: *veluti nigro*. At elegantius praepositionem addi existimem: Propert. II. IX, 7. *Scilicet alternâ quoniam iactamur in undâ. veluti* in uno Codice Statio observatum erat; mihi in Excerptis, ab amicissimo Ruhnkenio muneris datis. Guarinus notat, in suo hic fenestram esse.

v. 64. *Leniter* Dati Cod. m. pr. et Riccardianus.

v. 65. lectionem, quam secutus sum, exhibent omnes ante Vossium Editiones et duo Regii, unus Leidensis, Vallierianus, primus Mediceus, Corvini Codex, Gudianus, Baluzianus, Faurianus, Memmianus, et Datianus, quorum hic tamen a primâ manu videtur habuisse *imploratae* vel *implorate*, uti septendecim suggerunt Codd. *preces* Mediolanensis, *preces* Memmianus. Vossius refingebat et ante Vossium Guyetus in notis ineditis;

Iam prece Polluces, *iam* Castoras implorante.

a vulgatâ propius discedebat Anonymus, nisi sit Iac. Phil. D'Orvillius, legens:

Iam face Pollucis, *iam* Castoris imploratâ.

quod

an: iam prope Polluces, iam Castoris imploranti.

non puto.

An' est: prece, qua Pollucem et Castorem auxilium rogat, tanquam ultimum remedium iam imploratum, sive advocata. Cic VII Verrin 49. filii nomen implorans. Sord. nō ripetendo dicit lagrima.

022 II, 21, 27-29.

[Carbon

Arveluti magno in populo;
188. 152. H, 626. IV, 402. 441. VI, 707.
188. 152. H, 626. IV, 402. 441. VI, 707.
188. 152. H, 626. IV, 402. 441. VI, 707.
188. 152. H, 626. IV, 402. 441. VI, 707.

188. 152. H, 626. IV, 402. 441. VI, 707.
246. 717. Cic IV ad Att 2. p 622 md
Dat 1, 2, 61. Cic I ad Tit 1X p 18 ad fin
Serr ad X den 245. 479. Sic Edda Med
E 1. 144. 155 333 541 Sappho: Oedip
II 5, p 131 Cic I Attic 16. p 534 II, 16
p. 644. 9. XII Sen 722 ad do. V, 318
sic ibi i. q. tua Catul 59, 76

of Voss ad Catul p. 14. ad. v. 27.

Tale fuit nobis Manlius auxilium.

Is

quod probabile videtur propter Avieni verba de his ipsis Geminis in Phaenomenis Arateis v. 379:

Aeternae flagrare facis iubet ignibus ambo.

qui versus exstat etiam in Germanici Cod. MS. Eadem emendatio in mentem venit Clerquio, qui in Specimine secundo ad Lucan. p. 42 b. erudite illam astruit. *Iamque ope* tentabat Eruditiss. Eldikius.

Qui *prece* tuentur, explicant vel pro prece, quâ Pollux rogabatur, vel pro supplicatione, sive intercessione Pollucis pro nautis apud Iovem; inter quos Vulpus abutitur loco corrupto ex epistolâ Corneliae illius, Gracchorum matris, ad filium: *Vbi mortua ero, parentabis mihi, et invocabis deum parentem. In eo tempore non pudet te, eorum deum preces expetere, quos vivos atque praesentes, relictos atque desertos habueris?* ubi forsan restituendum deos *prece*. Ioan. Frid. Gronovius exemplari adscripsit: *imploratum*. iam Vulpus explicabat, *modo*; quod mihi minime fit verisimile, vel eo quod hae stellae geminae sint salutare, graves vero cum solitariae venerunt secundum Plinium, a Vulpio in notâ sequente laudatum. iam igitur poëticae repetitur, notatque summi periculi praesentiam; in hoc enim constituti demum Deorum Servatorum auxilium supplicabant. Comparatio autem haec universa, equidem vix dubito, quin ducta sit ex Homero Iliad. H. in init:

Ὡς δὲ θεὸς ναύτησιν ἐλδομένοισιν ἔδωκεν
 Οὔρον, ἐπὶν κεκάμωσιν εὐχέσῃσ' ἐλάτῃσι
 Πόντον ἐλαύνοντες, καμάτῳ δ' ὑπὸ γυῖα λέλυσται
 Ὡς ἄρα τῶ Τρωέσσιν ἐλδομένοισι φανήτην.

et dist. Parm. Rheg.

v. 66. hoc quidem loco *Manlius* in multis Codd. comparet, licet in aliis *Malius* vel *Mattius*. Suspicor Catullum cogitasse Manlii ad quem scribit patrem. Cf v. 151. 157. D 2 v. 67.

Capor: et Polluci naufragio liberati vota solvuntur Servo ad Virg. Aen III, 12. idem
 Lares dicuntur a Servio III. Aen 12. Catullus Gemelle Capor e. g. C.

1 Servius et Regn. J. Virg. Aen. X, 662
Antid 155
paces Salmo apud Graec. ad Lic. Dom. c. 41. et Gronov. Iliad. ad p. 294 Accurum videtur. Paces in plurali occurrunt apud Iovell
Tractat Iovell. Salmafius in Min. 2. secus ad p. 11. a. ubi tamen non mutat preces, nec quicquam de pace dicit. Ad v. deum parentem cf. Manard. ad Cic. Verr. Act. 2 p. 3. p. 417. ubi in festo Divis Parentum sacer esto; ex lege Romuli. Scalig. ad Catull. p. 83 ad v. 22 Alberti ad Aen. Prop. XIV 14.

Is clausum lato patefecit limite campum,
Isque domum nobis, isque dedit dominam;
Ad quam communes exerceremus amores,

Quo

v. 67. *clausum* est manifeste in Vallieriano, Mediceo primo; in meo Codice; in hoc ex correctione tamen, ut videtur; est etiam in margine Codicis Datiani, et forsan in paucis aliis, nam Excerptis Codicum non semper satis fido. septem Codd. *classum*, tres *dassum*, Colbertinus *clarum*, Datianus et Memmii, Medic. Riccard. *crassum*. Lipsii Cod. *castum*. at *clausum* Editiones omnes, praeter Scaligeranam, quae *laxum*, a Raphelengio iam reiectum. *lato limite* dixit etiam Virgilius ix Aen. v. 333. sensum huius versûs fateor mihi nondum expeditum. per *campum* alii praedium, Vulpianus figurate copiam amoris intelligit. Suspiciatus sum et ipse aliquando, translate haec, figurâ tamen paulo diversâ, esse capienda. non secus atque illa inferiora v. 157 *Et qui principio nobis terram dedit.* eo nempe sensu, quo portum alicui dare, portus esse, vel in portu esse, de iis usurpantur, qui periculorum metu liberati sunt; Ovid. II. ex Ponto ix, 9 et 10:

Excipe naufragium non duro litore nostrum,

Ne fuerit terra tutior unda tua.

Excipe naufragium non duro litore nostrum, Ne fuerit terra tutior unda tua. cf. Cic. III. Attic. 15 ad fin. Ovid. I. ex Pont. 2, 61, 62. cum subit angusti quae sit clementia; credo, hollia naufragiis litora posse dari.

v. 69. *quam* Interpretes et Forcellinus referunt ad proxime praecedens *dominam*, quam Manlio et Catullo communem volunt; qualis *communis amica* occurrit apud Martial. XII, 82; Petronium c. 105 p. 631. mihi referendum videtur ad remotius, *domum*, uti *Quo* in brevi versu; ut Catullus et amica se mutuo in domo, a Manlio donatâ, amarent. Ita apud Maxim. Tyr. Diff. 27, 6 ad fin. *amici* respicit remotiores, non propiores, ex Maxclandi interpretatione. P. Terentian. 1470. Virg. IV Georg. 520. Ovid. IX Metam. 643.

v. 72. legitur quidem in Codd. fere omnibus, et Editionibus vetustis *constituit soled.* sed suam Catullo elegantiam reddidisse Aldum existimo, qui edidit: *constitit in soled*, quod praestantissimo Commelini Cod. Baluzia-

(a Synclitico memoratur

no,

Cic. II. Legg. 1, 3. *Uider villam, ut nunc quidem est, latius aedificatam patris nostri studio; cum avus viveret, et antiquo more parva esset villa.* Ibi Turneb. et Ba- vij.

Campum, terram nunc intelligo aream; Horat. I. Epist. 10, 13. Domum v. v. p. q. u. An vult: is ex angustiis et paupertate nos liberavit, et divitiis auxit.

I. Epist. V, 25, 36. XXI. Heroid. 67. Prop. II, XI, 29. Scal. Virg. Georg. II. 41.

Ad quam i. e. in qua vide Forcell. v. ad. 4 v. 4

70 Quo mea se molli candida Diva pede
Intulit, et trito fulgentem in limine plantam
Innixa, argutâ constitit in soleâ.

d

Con-

no, Fauriano, margine Vallieriani, et manu secundâ Mediolanensis et Regiae chartae confirmatur, item optimo Dati, in quo reperio *constituit* in *soleâ*. eâdem plane constructione utitur Propert. II. xxii, 40:

Proflit, in laxâ nixa pedem soleâ.

Atque hoc probasset, credo, qui eleganti imitatione hunc Catulli locum expressit, Lotichius lib. V Eleg. 21 v. 58:

*Saepius et visunt spatiosa palatia lentis
Passibus, argutâ molliter in soleâ.*

pro *argutâ* solus Lipsius in Cod. deprehendit *angustâ*. cum Mureto facio, qui *argutâ* explicat, *brevi*, a quo non abhorret Forcellinus; et ad exilitatem pedis refero, quam in puellis commendatam fuisse, nemo melior docebit magister, quam Naso III Amor. III, 7:

Pes erat exiguus; pedis est aptissima forma.

Caeterum in nostro Catulli loco *argutâ* Interpretes plerique exponunt, *sonante*, *crepante*, quos probant Fruterius, et Burmannus uterque, Patruus ad Petron. Satyr. c. 95; Secundus ad Lotich. T. I. p. 401. quibus iure vapulat Gonsalvus, haec de ligneis soleis accipiens, quod forsan magis conveniret calceis, *Δακρυμαῖς* dictis; Aristoph. Ecclesias. 542:

(et Boetorum *κροστήσις* apud Polluc. VIII, 87 et interpre

Coniugis ut quondam flagrans advenit amore
 Protefilaëam Laodamia domum,

In-

Ἰνα θεομάτιον σάβαιμι, μεθυπεδυσάμην,
 Μιμνήμενη σε, καὶ κλυτῶσα τοῖν ποδοῖν.

soleas, non nisi a mulieribus foris geri solitas, docet Turnebus lib. xxiv Advers. cap. 17.

v. 73 et 74 nulla in hoc disticho lectionis, notatu digna, varietas, nisi quod pro *amore* in decem MSS. legatur *amorem*; quod nihilominus falsum arbitror, neque illo Propertii defendendum l. xiii, 25:

Nec sic coelestem flagrans amor Herculis Heben.

amore in reliquis Codd. et Editis.

v. 75 *Inceptam*;] hanc Turnebi coniecturam primus in textum immisit Scaliger, Turnebi non nimius admirator. idem voluerat Lambinüs et Livineius. Vossius in uno Cod. invenerat *Inceptum*, quod ex Gudiano enotavit etiam Eruditiss. Langerus, et habet Baluzianus. Vingtiquinque Codd. et duae principes Venetae, Rhegiensis et Aldus mihi dant *Incepta*. Vaticanus *Incepta et. Incepta ut* Mediolanensis. *Ingressa* Latinus. At Corvini Codex ^{Carvian} et Cacciae, et *Excerpta* Coluthi, Perreii, Minturni, Anonymi *Accepta et*, quod Editio etiam habet Romana A. 1474, Vicentina, et Brixienfis; *Excerpta* Ruhnkeniana, Guarini et Mureti Editio *Accepta*; quod corruptum in tantum videbatur Avancio, ut emendandum desperaret.

Nec fategit Turnebus lib. xxi Adversariorum c. 17 suam Catullo scripturam reddere, sed viam praeterea ad sensum poëtae, simulque vexatum illud *δομος ἡμετελής*, rite explicandum alijs praemunivit. Incipitur utique ductâ uxore domus; quae, si patre et matre familiae constat, perfecta est, sive *δομος τέλειος*: nam hi duo familiam inchoant. coniuge autem discedente im-

(in)dom. of a house. Propert. p. 7. dist. 1011.

Farm et Rheg Incepta

Hacc Turnebi proval. Valer. lib. 1. p. 279

Herodianus p. 440 ibi Person

Valer. Flareus VIII 125

Turbaot.

Virgil A. Aen 720.

- - in celos linquens profugus hy menaeos
poetae coniugis opto.

et illud A. 242.

A. D. M. A. N. L. I. V. M.

75 Ineptam frustra, nondum cum sanguine sacro
Hostia coelestes pacificasset heros.

Παλο δε λεγγ. VIII 12541 d. εδουτα
παλλακων υπερισματα και νοθα σπι
θπειριον, - - εδ δε γυνηκων, ει τις
δωρηνοιστο τιμι, πλην ταις σπιτω δ
και εδρων ραφνων ελδουβαις εις τη
την οικειαν, ωνηται - ατιμον.

Nil

J. III p 307, 10.
et ad huc p 110

imperfecta, sive ημιτελής· uti de hac ipsa Protefilai domo loquitur Home-
rus II. B. v. 701:

Τε δε και αμφισχυφης αλοχος Φυλακη ελελειπτα
και δομος ημιτελής.

haec vero cum domo vidua, χήρω, et sterili, ατέκνω, et orbâ sive vacuâ,
οικω ερήμω sive εξερμηωθέντι, confuderunt multi tam antiqui, quam novi
Litteratores.

Sic tamen fore λυθακειαν, ad Timae.
v. προτέλλια.

Caeterum Protefilai domus nec ημιτελής, nec frustra incepta dici potuisset,
nisi Protefilaus abrupto coniugio tam mature et cito ab uxore discessisset,
ut liberi ex eo matrimonio suscepti esse non possent; atque adeo statim post
primum cubile, sive νυμφικὰ λίκτρα. caeteroquin enim Protefilaus nihil prae-
cipuum, sed hoc commune habuisset cum multis heroibus, qui ad bellum
Troianum profecti uxores sine liberis domi reliquerant, et occisi viduas.
At de solo Protefilao hoc dixit Homerus; eiusque imitatione alii de per-
paucis. Inde Protefilaus toties sponsus, νύμφιος, vocatur et novus coniux;
Laodamia nova νύμφη, νύμφη νέα, νύμφηος γυνή. Λύμψη, [νύμφη, nova νύμφη]

Ineffam proponebat Eldikius, nunc Irreptans; nempe ratione deorum furtim, quod ante rite
penacta νύμφη. Idem Incaassum ac frustra.

v. 76 pacificasset tuentur omnes Editiones. praeter Aldinam secundam,
et, quarum haec fundus est, Gryphianam A. 1551 et Statianam, ubi con-
ciliaasset expressum. conciliaasset quoque in novem Codd. in reliquis
pacificasset, verbum ab aliis iam vindicatum. quem autem versum
opinabatur Ovidii esse Statius: Mica salis puri pacificabat heros; forsan lau-
davit memoriter, idque fraudi fuerit Douzae in Praecidaneis p. 43 ne
Corradinum nominem.

In varr capelu. pacificasset additur.
que; hoc verbo Valerius utitur. et Circe
vo ad idem. sed a quibusdam legitur
conciliaasset.

Hostiam nonnulli intelligunt de sacrificio, quam pro viro, ad Troiam
profecto, non solverit Laodamia; sed rectius Guarinus iam, et Dukerus,
de

Hesiod Oper. v 746 μηδέ, δομον ποιων, ανεπιζεβτον καταλειπον,
μητοι εφεσημινη κρωση λακέρουα κορωνη.
ubi alii ανεπιζεβτον, quod Hesiodorus explicat αδουρλιαβτον. Proclus αδουρλιαβτον
εεφαθη de Ismen amon. p 142 ubi lego: αις μη κωριναγ εδωσεν ειν. cf
Gauchon p 29.

Nil mihi tam valde placeat, Rhamnusia virgo,
 Quod temere invitis suscipiatur heris.
 Quam ieiuna pium desideret ara cruorem,

Do-

At. 1 Silv. 2, 13, 16. Papient d. Catull. p. 7.

de eo, quod pro coniugio fieri consueverat. ne dubita, quin ipsa προτέλεια cogitaverit poeta, quae nemo melius illustravit, quam Cl. noster Ruhnkenius ad Timaeum in v. eadem, nescio an respexerit Scholiastes minor Iliad. B. 701, Homericum εὐμος ἡμιτελής interpretatus etiam ἀτελείωτος, et ex eo Phavorinus.

Caeterum, uti hic domus frustra inchoata, nec longo tempore duratura, ob neglectum sacrificium, ita apud Homerum vallis occurrit, frustra eductus non datis hostiis, II. M. imit.

καὶ τείχος ὑπερθεῖν

Εὐρὸν, τὸ ποιήσαντο νεῶν ὑπερ' ἀμφοῖν δὲ τάφρον

ἤλασαν ἔδ' ἑ θεοῖσι δόσαν κλυτὰς ἑκατόμβας

θεῶν δ' ἀβύσσῳ τίτυγ' ἄθανάτων,

τῶ κ' ἔτι πολὺν χρόνον ἔμπεδον ἦεν.

quocirca non male Guarinus cum proximo pentametro comparavit Virgilium II Aen. 402:

Heu! nihil invitis fas quenquam fidere Divis.

d. Capell.

v. 77. pro tam in excerptis Perreii est, iam; pro valde in uno altero-ve Cod. et Editione vetustâ valide, quorum hoc placebat Meleagro, mihi neutrum. Petronius, imitator Catulli perpetuus, c. 126 p. 776: Nolo, inquit, tibi tam valde placeas. Concinnam Achillis explicationem ascribere libet, Non ego, si vehementer huius meae coniugium concupiscam, Deis invitis quidquam effectum velim. Atque ita significare vult, bono omine et Deis ap-

erit ad Aen III, 135 apud Volares neque
 usor dicit, neque ager arari sine sacrificiis
 arabis poterat. Plant. aut. II, 3, III,
 43. et Interp. et Guther de iure
 pontif. l. IV. c. 6. p. 188.

80 Docta est amisso Laodamia viro;
 Coniugis ante coacta novi dimittere collum,
 Quam

approbantibus suam sibi iunctam fuisse. ^{forfan} colorem duxit e Callimachi hymno
 in Cer. v. 117:

Δάματρε, μὴ τῆνος ἐμὴν φίλος, ὅς τιν' ἀπειχθῆς,
 Εἴη!

v. 78. *Quod* iam est in Brixienti Editione, et Codicibus fere omnibus, optimisque. Vossianus, *Qui*; unus, item alter *Quis*, item in Editionibus Principibus. Scaliger ex suo edidit *Quam*; sed recte Raphelengius iam revocavit *Quod*. *heris* i. e. Deis; Lambin. ad Horat. II Satyr. 3 v. 8.

v. 79. *Quam*;] *Quod* in exemplari 771 r bibliothecae Regiae ^{et in Kerr. Castelo} *ieiuna* i. e. fitiens. *desideret* nescio an in nullo Cod. praeter Faurianum, ^{Carbon} et Vallierianum legatur; Langerus tamen varietatem hic non annotat. plerique *desiceret*, quod obsedit etiam duas Venetas, et, quod mirere, defensorem obtinuit Corradinum; vide. Schrader. Emend. p. 4. unus Vossianus, *desideret* cum Rhegienti editione. Sed recte existimo a Calpurnio iam A°. 1481, insequentibusque Editoribus, vulgatum esse *desideret*. Virorum Eruditorum commenta, quae certo iudicio improbes, recensere nihil attinet; praesertim si ineptiora substituas. fecit tamen Marcilius, ausus infectari Scaligerum, qui suam coniecturam a posteriore editione abesse iusserat.

v. 81. *novi*;] *uovit* quindecim Codd. *novit* novem, unus meus hic *collum*, qui postea pro *collum* habet *uovit*; hic ^{quatuor} ~~tredecim~~ Codd. habent *novum*, quod forsan editum usque ad Muretum, qui *novi* dedit in textu, nescio an ex coniecturâ. ita *novus maritus* Catullo LVII, v. 54; et Protefilaus prae-

Quam veniens una atque altera rursus hiems
Noctibus in longis avidum saturasset amorem,

Pos-

cipue *ἀμύσις* dictus; Raphaelengius tamen male *novum* reduxerat. pro *dimittere* in solo Corvini Cod. est *admittere*, item in Edit. Romanâ et Brixiensi, in huius tamen signaturâ notarum *dimittere*, et tantundem dicendum de tribus Beroaldinis editionibus, sed prima Beroaldina editio A. 1487 in textu quoque habet *dimittere*.

v. 82. *veniens*;] solae Venetae Principes: *Veneris*.

v. 84. *ut*;] Cod. Mediol. in. Cod. Dati et. caeterum omnes, non secus atque editi ante Vossium: *ut abrupto*; quod nesciebat, an servandum esset, sequentis versiculi sensu paene flagitante, magnus Hemsterhusius ad Lucian. T. I p. 410. Vossius ex uno Cod. induxit *ab innupto*; innuptas nuptias cum inchoatâ domo confundens. illo nomine Paridis matrimonium insignitur ab incerto poeta apud Ciceronem III. de Orat. c. 58:

Quâ tempestate Paris Helenam innuptis iunxit nuptiis.
Ego tum gravida, expletis iam fere ad pariendum mensibus,
Per idem tempus Polydorum Hecuba partu postremo parit.

Heinf. d. d. d. d. d.
627

cuius fragmenti versum secundum Delrius laudat p. 157 inserto *fui post gravida*; quod etiam atque etiam considerandum, cum in vulgato sensus vacillet; in Delriano ut metrum constet, vereor. Et forsan legendum in fine: *pario*. Caeterum Paridis *innuptae* ideo vocantur nuptiae, quod erant *παρὰ πάλαι τὰ δίκαια* contractae, ut ait Lucian. T. I p. 410. *γάρμυς ἀγάρμυς* exponit Vossius Inst. Or. I. V c. 12 §. 7. Cf. Scalig. de Dion. Causon. II, 17. ad pag. 465.

v. 85 pro *scribant* in aliquibus librariis vitium est *scribant et sciebant*.

[*Sacra iura* Ovid. XVI Her. 220)

De Helenae nuptiis Eurip. Troad. 1114
δυσγάμων ἀγάρμυς; de Odipo, Eur.
Phoen. 1054 *γάρμυς δυσγάμων*. Cho-
lype *παρὰ πάλαι τὰ δίκαια* p. 4. Plutarch.
γάρμυς ἀγάρμυς, quorum evictio non
praefertur, illegitimi. Scalig. ad Catald.
p. 90 *ἀγάρμυς* *γάρμυς* inceperat nuptiae
Dionys. IV. Antiqq. p. 234, 16.

Possset ut abrupto vivere coniugio:

85 Quæ scibant Parcae non longo tempore abisse,

Si

an non longo t. of v. 75.

bant. in uno meo, *perhibent.* formam *scibant* multi multis exemplis astruxerunt, servandam etiam ex antiquis editionibus in incerto Tragico apud Ciceronem III Tusc. c. 13:

Ego cum genui, tum moriturum scivi, et ei rei sustali.
Praeterea, ad Troiam cum nisi ob defendendam Graeciam,
Scibam me in mortiferum bellum, non in epulas mittere.

ubi in novissimâ editione contra mensuram *Sciebam* admissum, *abisse*] in sexdecim ad minimum apud me est Codicibus, et in duabus primis Venetis; *abesse* videtur a Calpurnio inde per omnes editiones propagatum. neutrum satis capio. *adesse*, pro *adfuturum*, aequo paene iure legi posse videtur, quam *abesse*. si tamen *abisse* aut *abesse* verum sit, intellexerim de mortuo Protésilao, sive eius cinere, in urnâ ad patriam redituro, quasi dixerit: ^{per euphemismum} non ad longum tempus abiturum. Propertius III x, 13:

Neve aliquid de te flendum referatur in urnâ:
Sic redeunt, illis qui cecidere locis.

ut omnis causâ rem ipsam reticuerit Catullus; non secus atque ipsa Lacedaemia apud Nasonem XIII Her. quibus verbis epistolam clausit; nam, quod nunc annectitur, distichon putet:

Per reditus, corpusque tuum, mea numina, iuro;
Perque pares animi coniugiique faces;
Perque, (quod ut videam canis albere capillis!)
Quod tecum possis ipse referre, caput;

E 2

Me

r *abesse* Carbon.

abesse probat Heyn. quod est etiam in Parm. et. Heg. cont. Varr. ad Cic. XIV. ad Div. 4. *abisse* ad coniugium refert auctor Annal. Litterat. p. 459. fin. sed mihi videtur obflare in seq. isset

Si miles muros issset ad Iliacos.

Nam tum Helenae raptu primores Argivorum

Cooperat ad sese Troia ciere viros;

Troia(nefas!) commune sepulcrum Asiae Europaeque,
Tro-

rethio Varr. Capellu. Parm. Mey.

Me tibi venturam comitem, quocunque vocaris:
Sive, (quod heu! timeo) sive superstes eris.

Schraderus coniecerat:

Quod scibant Parcae non longe tempus abesse.

conf. Ovid. XVIII Her. 195. *eldikius coiffe. cf. Venet. ad Auson epigr. 70, 1. Forcell. in coeo fin d in coetus. n. 2.*

v. 87 in paucis: Non et cum, ab antiquissimis Editoribus iam correcta:

Nam Parm. Parm. Mey

v. 88. ad Achilles explicat in, *πεδς* probant Corradinus et Forcellinus.

*40. V. p. 175 περιπλοκων επι ημερων
erfas Megara. Propert II, 29, 25. V. 87.
A. 29 IV. 21. 25. cf. Ind. C. 151*

ad pro contra usurpat etiam Cicero ad Divers. lib. XII ep. 14 p. 358
explicante Ernestio. equidem nihil affirmo.

v. 89. placuit mihi Guarini sententia statuentis, nefas esse exclamatio-
nem, interpositam per parenthesis, potius, quam cum Vulpio explicare,
nefas nominatu, vel cum Corradino, res nefaria. Asiae Europaeque Codd.
longe plurimi; sed *Europae Asiaeque* novem MSS. et Regius chartac.
a sec. manu, et omnes Editiones servant, quod primus eiecit Scaliger.
Turnebus lib. V Adversar. cap. XVI comparat hunc locum cum Lucre-
tio et Horatio, qui dubito tamen an sensu paulum diverso *commune sepul-*
crum dixerint. A sensu non ita longe, sed ab elegantia Catulliana longis-
sime abest Ausonius in epitaph. Heroum XIV:

*et VI. den 688
VII, 73. X. 673
Asiae etque Eu-
ropae Varr. Capellu*

*carbon nefas interdum commata ponit
Voll. Art. 1. 2. c 14 p. 197*

*no tamen an pondiari in propriis nomi-
nis frequentiores sint apud Homer.*

Hectoris hic tumulus, cum quo sua Troia sepulta est:
Conduntur pariter, qui periere simul.

v. 90

*v. 90. confurgere in arma
Europamque Asiamque*

an hendiadion?

90 Troia, virum, et virtutum omnium acerba cinis;
 Quaene etiam id nostro letum miserabile fratri
 Attulit! hei misero frater adempte mihi!
 Hei misero fratri iucundum lumen ademptum:

*Hei misero frater, iucundum lumen,
 adempte; Horufft.*

Te-

v. 90 cinis veram lectionem habent omnes editi et scripti, exceptis Codicum praestantissimis Datiensi ^{Carbon.} et Corviniano cum editione Brixienſi, qui finis. τὸ cinis ^{femini no} sequitur etiam genere ab antiquis efferrī, multi docuerunt; Catullo eam formam asserit Vossius ad Epigr. 96, 4 p. 331, ex Nonio cap. III 51: cinis, fem. apud Caesarem, et Catulum, et Catvum lectum est, quorum vacillat auctoritas: Cum iam fulva cinis fueris. uti Calvi locus legitur in editione Gothofredi; in Merceri recensione pro fueris est fuerit, ut Murretus etiam laudat; apud Charisium autem lib. I p. 78 fuero. Grammatici, an illorum, quos laudat, vacillet auctoritas, alii iudicent.

Familiis i. cinis n. G.

v. 91. Quaene etiam id;] cum diu anceps haesisset, quibus verbis hunc versum inchœarem, nec adhuc voluntas satis exacta sit, inclinavi tandem in eam lectionem, quae uno saltem Caeciae Codice niteretur, probata Lipsii et Heinsii divinatione, et proxime ad aliorum Codicum atque Editionum variantes accedens. Nam in unico Codice Corvini Quae ve etiam id, item in Collationibus Coluthi, Excerptis Perreii, Minturni, Anonymis et Ruhkenianis, et editione Romanâ; ue et [pro etiam] id in Vicentinâ, ue etiam id in Brixienſi; Quae veter id in duobus Vossii, Lipsii Codice, et sex et viginti meis, et utrâque Venetâ; Quae vectet id in Leidensi et Memmiano Cod; Quae veter id in uno meo; vectae id in altero Leidensi; veteri id in Vallieriano et editione Rhegiensi. Quaeque et nostro Guarinus, atque, alios legere Quae vae. Quae nempe et nostra audacter in Aldinam invectum est, quam tamen plurimi caeco impetu secuti sunt. Scaliger in priore recensione Quae, ve, ter nostro; in posteriore Quae (ve te) nostro. Raphelengius Quae, vae, yae, et nostro. Quamet et id Vossi coniectura est; Vae mihi! quae et altera Heinsii; Quae tenet, et nostro, tertia Eldikii. fuit etiam, cui placeret Quis neget? et. ut:

*Quae ne cliaa nostro Capelo Varr. Didar.
 que: al' quaeque etiam vel quaeque
 heu.*

probat auctor Annal. Litt. p. 405

Richard.

E 3

Quis

*Quidn Hufshae ep. crit. p. 96 Ovid XV Her. 101.
 Quae saeva et nostra Aldin.*

Tecum unà tota est nostra sepulta domus:
95 Omnia tecum unà perierunt gaudia nostra;

Quae

Sueton. Ner. 39.

Quis neget Aeneae magnâ de stirpe Neronem?

Statius I Sylv. 4, 4:

es coelo, Dís es, Germanice, cordi;

Quis neget?

quemadmodum *vetat* *pronegat* habent sexcedecim Codd. Heinſiani in Claudian. IV Cof. Hon. 294. aliorum alias coniecturas praetereò; Passeratiana tamen videri poſſit (lectioni, a me receptae, antepoſenda; hic enim cum in ſuis Codd. inveniret *veter*, *neter*, *noter*, legendum divinabat: *Quae nuper nostro*; et aſtruebat ipſius Catulli verbis ad Ortalum:

Namque mei nuper Lethaeo gurgite fratris
Pallidulum manans alluit unda pedem.

Vnde ne Marcilii quidem divinatio contemnenda eſt: *Quae nunc et nostro* pro *fratri* in uno Leid. duobusque Mediceis *frater*.

v. 94 *Tecum unà tota eſt*;] cum Voſſius in uno Cod. reperiret *Tecum una nostra eſt tota*, ſuſpicabatur legendum: *Tecum cum noſtra eſt tota ſepulta domus*. Vallierianus: *Tecum tota in una eſt n. ſ. d.*

v. 97 *Quem*;] plerique Codd. habent *Que*, quod in duodecim genuit *Quae*, uti et in Venetâ ſecundâ, et Rhegienſi. Eiuſdem generis, et ex eodem fonte derivatum, vitium nunc quoque Iuvenalem foedat Satyr. VII v. 213:

Sed

negat Codex meus Suetonii *neget* ma-
vult *videndosp* cum *Torrentis*

Em. mendae p-ll for

tota una Parm. *totum una* Mey.

f Parm.

Quae tuus in vitâ dulcis alebat amor.
 Quem nunc tam longe non inter nota sepulcra,

invita Parn

Nec

Sed Rufum, atque alios caedit sua quaeque iuventus.

legendum quivis videt: *quemque.*

nota Scaliger explicat, *cognata*; quod est Graecorum γνωστός, consanguineus, frater; Homer. II. P, 35; Nonnus p. 336, 23; vide Nott. ad Hesych. Vrsinus ad Virg. Ecl. I 52, patria, et πατρίδος τόπος: hoc enim voluisse videtur Vrsinus. ita Aeschines de fals. leg. p. 317: ἱερῶν, καὶ τάφων πατρῶων μνησίων. Demosth. cont. Eubul. p. 1307 Ed. Reisk. ἴθαφε τῆς εἰς τὰ πατρῶα μνήματα: ὧν, ὅσαι πρὸς εἰς τὸ γένος, κοινῶσι. Idem p. 1311 recenset eos, ὧν τὰ μνήματα ταῦτά, et p. 1319 οἷς ἠρία ταῦτά: ubi vide, quos excitat Taylorus. Sic Valerio Maximo VIII c. 14 memorantur monumenta Corneliae gentis; Aeschini de fals. leg. p. 209 τόποι προγόνων, et p. 253, ubi vide Marklandum; Ciceroni VIII Philip. c. 3 sepulcra maiorum. Et haec patria sepulcra ac monumenta a Romanis non secus atque a Graecis dicta, legere possis apud Kirchmannum de Funerib. Rom. lib. III p. 369. potuissent etiam domestica dici, siquidem omnes in suis domibus sepelirentur, quo referebatur, ubicunque quis fuisset extinctus, auctore Servio ad V Aen. 64, et VI v. 152. Idem in hortis fieri solitum a Romanis, docet Kirchman. I. II cap. XXI; ab Atheniensibus, Demosthenes cont. Callicl. p. 1275 totâ. F
 Magnum autem hoc semper solatium fuit, sepulcro patrio tumulari; Ovid. IV Trist. 3, 45:

contra fratres dicuntur pro populi lares, gentiles vel eiusdem terrae; M Aen 678.

γνωστόν] ἀντι τοῦ ἀδελφόν. Schol. ad 31. E, 405. γνωστοὶ πατρίοι, fratres patruales Apollon. Rh. II, 1164. III, 359. I, 163.

τόποι μεγάλων ἐν τῇ πόλει Ραυφαν I, 43. P 102 πῶδ.

F Cicer. I. de Offic. c. 17, 6 et ibi Ha- sing

F Ὀικεία ἔχει Ἀελίαν v. h 12, 21 fin id forsan propria, priua verben- να

F et in fundis α. in fundo 38. D. 2. V.

Et cinis in tumulo positus iacisset avito!

III Amor. VI, 74:

*O utinam mea lecta forent, patrioque sepulcro
 Condita, dum poterant virginis ossa legi!*

XIII

Prop. III, 7, 10 Nec prope cognat.

Nec prope cognatos compositum cineres,
Sed Troiâ obscenâ, Troiâ infelice sepultum

De-

patricium sepulchrum angustae patris xv. Met
405. Cic. Resp. Ambr. g.

XIII Metam. 524:

Condeturque tuum monumentis corpus avitis.

plura notavi ad Propertii Corneliam v. ult.

v, 98 Nec;] unus Vossii Non. componi proprie dici cineres atque ossa,
cum in monumentum condebantur vasculis suis inclusa, docet Broukh. ad
Tibul. III 2, 26. cineris in septem Codd.

obsceni canes Virg. l. Georg. 470 obscena
omina Cicero pro Domo 54, 140.
Ovid III Amor. 9, 20

v. 99 obscenâ cum Douzâ Patre, Vulpio, et Forcellino praecipue, ca-
pio, malis auspiciis conditâ; negat quidem Corradinus, quia ab Apolline
et Neptuno exstructa; sed non meminerat, credo, Deos a periuro Laome-
donte mercede pactâ destitutos.

sepultum;] in unum alterumve Codicem editionemque antiquam invasit se-
pulcrum, quod probabat Avancius, neque dubito, quin is ipse in Aldinam
intulerit; hunc merito improbat Guarinus, et sepultum revocavit Muretus.

extremo;] ita Codd. fere omnes, et duae Venetae Principes, et Rhegiensis, Parm
item Excerpta Minturni et Ruhnkeniana. hesterno unus meus, externo Va-
ticanus et Commelinianus cum Excerptis Perreii, Cacciae, Anonymi, Ruhn-
kenii et Collationibus Coluthi, quorum hoc iam Stadius probabat et Brouk-
hufius ad Tibul. etiam III 2, 26. favet his Cic. IV ad Div. ep, 7: Equi-
dem, etiamsi oppetenda mors esset, domi atque in patriâ mallet, quam in exter-
nis, atque alienis locis. Idem lib. IX ep. 13: In quo nihil est praeter viam
longam: quam idcirco non fugiunt, ut et vivant cum suis, et moriantur domi.
sed recte reiicit Corradinus, foret enim οἷς ταύτων. a nostro Codex Corvi-
ni et Faurianus, nam neque a me, neque a quoquam Interpretum ex MS.
enc-

in fira Virg. Eurip. Troad 578.
Sarmaticum, Ovid l. Pont. 2, 60. Virgil VI
Aen 508 Ovid V. Fast. 656. Virgil IX
Aen 485 Cicero pro Milon. cap. ult. 104.
Ovid II Art. 28. Callistum. ad Ovid. V
Trop. VI, 23. Virgil. VII Aen 594

Snob. Villouy ad Illud. § 671. οἰκτρον καὶ ταπεινὸν εἶναι τὸ ἐπιθυμῆναι ἐν τῇ οἰκίᾳ ἀποθανεῖν. ἐπιθυμῆναι δὲ εἶναι τούτων
ὁ ποιητὴς τοῖς ἑσπερίοις, τὸ μὴ ἐν τῇ οἰκίᾳ ἀποθανεῖν μηδὲν εἶναι.

100 Detinet extremo terra aliena solo.

Ad

extremus orbis // Georg 123. 171

enotatum est; exhibent tamen in Vicentinâ Calpurnius, in Brixienfi Parthenius, et in suis Aldus, multique Aldinarum sequaces; quamvis ad *externo* inclinaret Scaliger, tamen *extremo* revocavit, quod mihi est, tam procul a patriâ. hoc lamentabatur Ovidius III Trist. 3, 13:

Lassus in extremis iaceo populisque locisque.

*// Georg 114.
Ovid l. ex Pont IX, 52. I, 2, 152. II, 7, 65.*

et v. 37:

*Tam procul ignotis igitur moriemur in oris;
Et sient ipso tristia fata loco?*

Petronius c. 113 p. 692: *nempe diem etiam, quo venturus esset in patriam, animo suo finxit. Dii Deaque, quam longe a destinatione suâ iacet!*
Quin non aliis verbis hic Catullum Troiam execrari, quam quibus Graeci ei maledicunt apud Homerum, quamvis iure non aequo, monet Victorius xxx Var. Lect. c. 17; nempe Iliad. I. v. 246:

*ἡμῖν δὲ δὴ αἴσιμον εἶν
Θήϊδας ἐν Τροίῃ, ἐκὰς Ἄργεος ἰκποθέτοια.*

Sophoc. Oed. 761.

His convenit votum in patriâ sepeliri, solenne apud Veteres; Demosth. cont. Eubulid. fin. Mosch. idyl. 4 v. 35; Ovid. III Trist. 3, 32, Senec. Troad. v. 600. Cic. l. ad Quint frat. 3. fin.

litore extremo // III Georg. 542.

Vulpius *extremo* explicabat, *litore*, *extremâ* continentis parte; quò sensu Scholiastes et Oudendorpius exponunt Lucanum III, 227; sed haec nec satis certa duco, nec Catulli sententiae satis apta. de confusione vocum *externus* et *extremus* agit Burm. ad Propert. I XI, 5 et II XIII, 40.

Ad quam tum properans fertur simul undique pubes
Graeca penetrales deseruisse focos;
Ne Paris abductâ gavifus libera moechâ

Otia

circulad die 9. 1725. a mis
laribus ibi manet 1790. a.

et Statii

v. 101 pro tum in solo Leidensi et Aldinâ secundâ fest, cum.
fertur simul undique, edidi auctoribus Codice Corvini, Datii, Commeliniano,
ternis Saibantis, Mediceo, Baluziano, Memmiano sec. man. membran
Regiis, Vallieriano, et Editionibus omnibus, ante Raphelengium excusis;
hic enim primus recepit fertur unde undique, quam Lipsii coniecturam su-
spicor. et fertur quidem in multo pluribus est, quam enumeravi, Codd.
sed in aliis feretur, ferretur, feret, feruntur, et, unde haec nata sunt, fert-
per compendium. simul a nonnullis spatio relicto abest, pro quo in Vaticano
vaga et; in Gudianis ut; in Lambiniano tunc manu secundâ suppletum.
pro pubes in uno Vossii erat puppes.
simul non dubito, quin in pluribus sit Mss. ubi mea excerpta silent; voce
igitur suspectae crimine absolutâ, non invito, ut opinor, lectore interpre-
tum commenta tacebo; quibus deterius non est, ineditum apud me, nescio
an D'Orvillii:

Ad quam tum properavit et undique et undique pubes.

ut alibi eleganter repetuntur, magis ac magis, nimis ah! nimis, miser ah!
miser, procul procul, nimium nimiumque, et similia; vide Io. Mich Heufin-
ger. ad Cicer. de Offic. c. 24. Eruditiss. Eldikius tentabat: fertur lecta
undique pubes.

Sic apud Cicer. XVI ad Div. 18 ut excidit, unde
batur Lambino; id Ernest.

v. 102 penetralis plerique Codd. non penetrales. hos proprios ac dome-
sticos, seu familiares interpretatur Douza Pater. Γ

deseruisse. Dionysius Antiquit. 4. XI p. 693, 4. φέρουσαν ἐκ τῆς πόλεως, καταλιπόντες
τὰς πατρίας ἐστίας.

Γ conf. Dinarch. ad Demosth. p. 48, 24
Carbonax in Protreptico p. 215. ἐκ τῆς
ἀγορῆς δὲ, ὅτι ὅτις πῦρ ἐκ τῆς
ἀγορῆς ἀναίρει, ὁ καὶ τὸν ἀγῶ-
να ἀπὸ τῆς πόλεως ἐκείνης
καὶ τῶν τῶν ἀλλοτρῶν καὶ πόλεως. que
de hostibus addit, eos non a sua singulos
Vesta seu suo Lare, οὐτε ἀπὸ τῆς πόλεως
ἐκείνης ἐκείνης ἀναίρει, sed ex aliena urbe
in eos ferri. Penetrales dei, Penates
poetis. et Cicer. III, de nat. Deor. 27 ibiq.
Javet. Gronov. Dietrib. Stat. p. 291. Jfidony
p. 1032, 12 Ernest. ad Tacit. Ann. II, 10.

fo

Otia pacato degeret in thalamo. o Parm. h. c.

105 Quo tibi tum casu, pulcherrima Laodamia,
Ereptum est, vitâ dulcius atque animâ,

Con-

focos magno Codicum et Editionum numero, *deos*, quod Vossio et Davissio ad Cic. Nat. Deor. 11, 27 placuit, perpaucis se tuetur. pro Penatibus etiam *focos* dixit Propertius eleg. ult. v. 42, ubi *Lares* non substituerim cum Koppiersio.

Comparabat cum hoc loco et corripbat Eldikius Bionem Idyll. xv, ^{13:} _{9:}

ἴδ' ἔτι τις Ἑλλήνων,
οὔτε Μυκηναίων, ἔτ' Ἑλισθίου, ἔτε Λακωνίων
Μεῖνεν ἰὸν κατὰ δῶμα, φέρων δ' ὕσανον Ἄρηα,
Λαόνταρε δ' ἐν κώραις Λυκομενίδισι μένος Ἀχιλλεύς.

de egregiâ restitutione Amico elegantissimo hac lege adfentiam, ut *φουζών* pro *φέρων* admittat. *φουζών* ut admittamus, notat forsan Komar II. 13, 352. *φουζών*

v. 103 *Nec* est in Caroli Dati Codice, in Mediceo, Riccardiano, aliisque nonnullis, inque editionibus cunctis; idque recte, licet in tredecim Mss. sit, *Nec*, et in Commelin. et Baluziano *Neu*.

v. 105 in plerisque Codicibus est *Quod*, item in editionibus vetustissimis; in paucis *Quid*. sed recte iam inde a Parthenio editum existimo *Quo*, et ipsum Codicibus agnitum; licet *Quod* A. 1608 revocaverit Grasserus, et pro *quamobrem* exposuerit Allio. Carbon Parm. h. c.
pro *tum* in paucis etiam est *cum* vel *tam*. *Laudomia* in Codicibus tantum non omnibus et vetustioribus scribi editionibus, vix est, ut moneam.

Deos laudat Gyrald. hist. deor. XV. p. m. 423.
Γ. Voss. Capell. J. Davissio
Seyner d. Lucian. Amor. c. 39. not. 67.
J. 2. p. 437.

Τελωσίδι φόνον καὶ κήρα φέρουσαι. Et dicitur in Iliade 2. 19 Febr. 1789 provo cat. ad Hesych. δούζυρον. φουζών, ταλασπύρον. De δούζυρον vid. Lamb. Hen. epist. crit. 2. pag. 139. An tamen δούζυρον dicitur de bello? et bonae significaret bellum infelix?

Coniugium. tanto te absorbens vortice amoris
Aestus in abruptum detulerat barathrum;

III Georg. 240-241.

III Aen. 421

Qua-

v. 107 tanto;] Perreius ascripsit: *causa cur coniugium dulcius animâ. te]* abest ab uno Cod. *se* in solo Lipsii, *ne* in solo Mediolanensi scripto libro.

absorbens;] solus Datii *absolvens. absorbere et resorbere* proprie dicitur de maris recessu, quem itaque hoc loco exquisite significabit etiam *Aestus*, frequentius de maris accessu, vel utroque simul, usurpatus.

pro *vortice* omnes, puto, Codices, atque Editiones primi a renatis litteris saeculi, *vertice*; quam scriptionem probabat Achilles; Vallierianus tamen *vortice*. esseque has voces eiusdem originis, quibus Scipio demum Africanus e litteram secundam dederit; usu tamen obtinuisse, ut vertex summitatem, vortex turbinem significet, docere te poterit Forcellinus, cuius locis, ubi *vertex* pro *vortex* scribitur, adde Senecam Consol. ad Marc. c. 17; Valer. Flac. VIII, 373 *totusque in vertice pontus*, vel potius *tortusque in vortice pontus*; Quinctil. VIII, 2 §. 7; ne hic cum Corradino pro summitate accipias; quâ potestate vitiose *vortex* scribi, assentior ingeniosissimo Heynio in praef. Nov. Virgil. p. xxiii, quem confer ad III Georg. 241. ad III Aen. 421. ad XII, 672 Voss. ad IV Georg. 529. Utraque significatione *vertex* scribendum censet Ouden-
ubi Vossius dicit *vortex* scribendum censet Ouden-

Tacit. IV. a
57. Germ.

v. 108. *detulerat;*] forsan *depulerat*, Heinsius. *barathrum*, scil. amoris, Perreius annotat. Vulpinus Atheniensium hic laudat *barathrum*, quod unus omnium explicat Ruhnkenius ad Timæum; ego Siculorum Charybdin, in quali et frater Megillae laborabat, et cui ex hoc ipso loco Virgilius III Aen. 421. 422 tribuit *barathrum*, Hesychio *χάρμα θαλάσσης* in v. *χάρυβδης*.

v. 109. varia huius versûs scriptura in diversissimas expositiones egit interpretes, idque vel minus mirandum, quod Hercules tam in Thessaliâ, quam in Arcadiâ, fossam foderit. Et in Codicibus, forsan omnibus, Editionibusque, Aldinâ 1502 prioribus, sine adspiratione legitur *Peneum*, *Peneium* etiam, et *penum*. *Cylleneum* multi Codices, aut *Cyleneum*, aut *Ce-*

et Parm. et R.

le-

cf. Commenth.
ad Nutil. 519. ubi praefat *vertex*, quia
venit a montibus
28, 6, 10.

IV. Georg. 529.

Vellereus I, 16, 1. ex glossa

Pier. et alii ad I. Aen. 121. VII, 31. hercul.

ad Eum. pag 79, 25.

Voss. ad XII, 672.

Voss. ad IV Georg. 529.

Utraque significatione *vertex* scribendum censet Ouden-

Voss. ad Lucan. I, 371.

Syrtilium barathro Sidon. carm. IX, 201.

Quale ferunt Graii Pheneum prope Cylleneum

110 Siccari emulsa pingue palude solum;

Quod

lenem, aut Cileneim, aut Cilenum, aut Cileneum, itemque Editiones Brixien-
 si antiquiores; solus Corvinianus amoenum, ad quam rationem Parthenius
 refinxit Peneum propter amoenum, primam vocem in duas, puto, syllabas
 contrahens, et de Thessalicâ fossâ Oflam inter et Olympum intelligens; at-
 que ipsam hanc lectionem exhibent Excerpta Ruhnkeniana, Anonyma, et
 Cöluthi Collationes. Parthenii sententiam secuti sunt Fuscus et Muretus.
 Aldina secunda admisit Peneum prope Cylleneum, et Guarinus, explicans
 etiam de Peneo Arcadiae, qui auctore Strabone lib. VIII p. 520 editi.
 Casaub. Cyllenem inter et Cretonatam exit. Atque hunc Peneum ab Her-
 cule Augiae stabulo purgando immisum, narrat Tzetzes ad Lycophr. v.
 652 p. 701; nisi illic pro Πανεϊδῶν legendum sit ~~Πανεϊδῶν~~, de quo eadem refert
 Pausanias in Eliac. lib. V cap. i. Sed veram, opinor, Catullo lectionem,
 Pheneum ^{prope} Cylleneum, reddidit Avanciùs in notis, in solâ editione A. 1500
 nunc obviis; unde sine dubio pervenit in Aldinam A. 1502, cui prae-
 fuit Avanciùs. Pheneum agnoscant etiam Excerpta Ruhnkeniana et Latini
 Latini variantes. Avancii lectionem probant, et egregie adstruunt
 Statius, Scaliger, Barthius ad Stat. IV Theb. v. 291, Vossius, Vulpius,
 et Schraderus Emendat. p. 11. Vulpius tamen male adhibet Claudianum
 II de Rapt. Proserp. 179, de Thessalicâ palude agentem. Caeterum per
 diphthongum scripsit Aldus Cyllenaem, et Raphelengius. barathron hoc
 Pheneaticum, sive, ut ipsi Arcades loquebantur, Ζεπεθρον, memorat etiam
 Strabo sub fin. lib. VIII.

vacuum agno-
scit. cod.
Synclit.

Μινυθῖον
242 A 721 Schol. Valerij ad v. 697

Gravod Callim Del. 71.

paludem Arcadiam intelligendam, probat
dian censor in Vadel. Bibl. p. 280.
in ex v. 113. (et Forcell in voc. Peneus)

v. 110] nec Codices, nec Editiones hic variant, nisi quod in uno Vossii
 sit sicca. In longo versu Quale accipi possit Qualiter; nisi quis malit
 cum Schradero pag. 11 Emendat. hic legere Siccare; qui in ineditis etiam
 non male puire legebatur pro pingue.

Palude] an locus λιμνη vel λιθναη ^Ε vocatus? Pausan. Arcad. VIII, 53. p. 708 fin.
 ἐκ Τεγέας δὲ ἰόντι εἰς τὴν Ἀκαωνικὴν, 5621 — — ἰερον Ἀρτέμιδος ἐπικληθῆναι
 Ἀρτέμιδος.

Quod quondam caesis montis fodisse medullis

Audet falsiparens Amphitryoniades,

Tempore quo certâ Stymphalia monstra sagittâ

Perculit, imperio deterioris heri;

Plu-

Siccari Muretus accipiebat, paulatim adhuc siccari; sed Sanctius in Min. l. I c. XIV p. 110 siccatum esse.

v. 111 pro *fodisse* in uno tantum Leidensi, unoque Saibantis est *fudisse*, perperam a Corradino defensum. Ab hac fossione Hercules *Fossor* dictus sive Σκαπανεύς Lycophroni v. 652, Etymologo teste: ὁ Πρακλῆς λέγεται καὶ Σκαπανεύς, διότι ἔσκαψε τοὺς κόπρους τῶν Αὐγείων βοῶν. paulo plenius Tzetzes ὅτι ἔσκαψε τὸ περιτείχιον τῆς ἐπαύλειος τῶν βοῶν Αὐγείας, τῆ Ἡλείων βασιλείας, καὶ τρέψας ἐκείσε πρὸς τὴν Βυσασίαν ποταμὸς β', τὸν τε Αλφειὸν καὶ Πηνειὸν, τὴν ἀμείτρον ἐκείνην τῶν βοῶν κίτρον καθαίρει βραχεία ῥοπή, ὑπ' Εὐρυθείας τῆτο πῶς διδάχθεις.

v. 112 *Audet*, quod pro *audebat* accipiunt Statius, Scafiger et Vulpius, est in omnibus Mss. uno excepto; *Aufus*, in pluribus posterioribus editionibus conspicuum, primus, puto, Calpurnius edidit. Dudum autem hic conieceram *Audit* Graeco more legendum, antequam idem Erudito Anonymo ad exemplar Gronovianum et Palmerio in mentem venisse vidissem in Spicil. p. 716. iuvat Datii Cod. in quo *Aldit*.

v. 113 *sagittâ* domitas ab Hercule aves Stymphalidas ab aliis etiam narra-
ri, docent, quos uterque laudat Burmannus, ad Grätii Cynege. v. 126 Patruus, Secundus ad Anthol. Lat. lib. 1 Ep. 42 v. 5, nec apud auctores tantum, sed in nummis etiam; nam ut Burmannus addit Tom. II p. 704, in suo Perinthiorum nummo, eoque fere unico, conspexerat Herculem, sagittâ Stymphalidas coelo deturbantem; quod vellem et ipse nunc videre, sed deficientibus in Patriâ nostrâ, quae Maecenatibus olim florebat, eruditorum mo-

nu-

cf Apollodor II, 5, 5.

Hunc Hercules laborem narrat Anonymus c. 5 in Excerptis Theodor. Idy. ad Min. 13 136 ad idem παρὰ Κελλίμαχου.

Enallage vocat Hoelzl. ad Apollon II, 691. quem vide.

probat Bonat. Liter. p. 255 et Renfor in Vocab. Bibliol. p. 261.

Sic Graecis dicitur

hunc dicitur

115 Pluribus ut coeli tereretur ianua Divis,
 Hebe nec longâ virginitate foret.
 Sed tuus altus amor barathro fuit altior illo,
 Qui tunc indomitum ferre iugum docuit.

Ovid. IX. Her. 5.

Nam

Epitheta Hebe Nuptia memorat Athenaeus
 l. 3. c. 26. p. 110 D. l. 7 p. 287 C p. 288 A
 l. 10 p. 306 C p. 307 D p. 324 P. p. 320 C. F.
 p. 322 J p. 282. A. p. 285 A. p. 286. B. p.
 305 C. p. 303 C p. 309 J. Valerian. Domit. p. 220

indomit. Surti Ovid. XV. Her. 9.

numentorum amatoribus, divitibusque in quodvis potius quam ad iuvanda
 litterarum studia pecuniam profundentibus, in bonas, malasne manus Gazo-
 phylacium Burmanni mei pervenerit, ignoro. Caeterum de hoc Herculis
 facto consulendus etiam Cl. Heyn. ad Apollod. bibl. p. 366. Anonym. de XII. Herc. lab. c. 6.

v. 114. *Perculit* recte primus, puto, Parthenius edidit, cum ante eum
 legeretur *Pertulit*, quod Codices etiam, paucis exceptis, servant. licet
 antiquâ manu in Datii et Vallieriano Codice et secundâ in Regio chartac.
 correctum sit *Perculit*, confirmatum Riccardiano.

v. 117 *amor* Broukh. ad Prop. p. 408^b. explicat *amans*, ut et Theo-
 critum Id. 7 v. 96 *ἔρωτες* de utroque dubito an recte.

v. 118 locus inquinatissimus, nec a me expediendus. *Qui invita indomitum*
 est Vossi coniectura, quâ nihil absurdus, nisi sit eius interpretatio. Cod.
 Datii habet, cum tribus Saibantis, uno Gudiano, uno Mediceo, Riccardia-
 no, uno Vossiano, Fauriano, Memmiano, Regiis, et Codice Lipsii, et Editione
 Venetâ omnium Principe, et Venetâ secundâ: *Qui divum domitum. domitum*
vel dominae est in Vaticano. *Qui tuum domitum* est in septendecim Codd. et in Edi-
 tione Rhégiensi. *Qui divum dominum* in Corvini et Lambiniano Cod. et Editio-
 ne Vicentinâ et Brixienfi. *Qui tum* in Bodleiano et Hamburgensi. *Quique*
divum in Commeliniano et Baluziano. *Quique tuum dominum* in altero meo.
Quin in Leidensi. *Quod divum dominum* dedit Aldus; *Quod divum domitum*
 Scaliger et Raphelengius. *Qui te non domitum* exhibet Guarinus, eam vetu-
 stiorem vocans lectionem, mihi quoque obviam in Excerptis Ruhnkenianis.

Qui Divos, homines & dia. (7. Mart. 89)
 Qui Divum atque hominum Dem 25 Apr. 89

Sarr. Lesleu.

Quod

Natus 1. Sylv. 2, 77. *Domui* videtur, *dominaeque* potentis
 Ferre iugum et longos ussi sperare per annos
 et 12. 138. illic unde coniuges coniugales

Phoenix apud Athen. VIII. 15 p. 359 J.

Ovi. — *græcos*

Nam neque tam carum confecto aetate parenti
Vna

Quod domini dominum exstat in Latini Latinii variantibus, *Qui tunc te indomitum* in margine Codicis Datiani. *Qui tunc indomitam* Corradinus edidit ex coniecturâ. Ex interpretibus qui *divum* admiserunt, intellexerunt Herculem, non secus ac Bacchus a Catullo in Epith. Pelei v. 399 *divus* appellatur, et versûs superioris *barathrum* non de barathro Pheneatico, sed de amoris barathro Herculei explicuerunt; unus Vulpius præterea censebat, significari Herculem amore Eurysthei irretitum, atque ita domitum, ex Athenaeo l. XIII p. 603 D. Muretus ingenue fatebatur, se nullum idoneum sensum ex hoc versu elicere posse. Alii coniecturis locum sanare tentarunt. Et Franciscus quidem Puccius *Qui dirum*. Achilles *Qui tantum indomitam*; quo sensu *indomitus* explicatur apud Burm. ad Prop. I xx, 15. Fruterius *Qui nondum*, (nescio an cogitans: *Qui nondum domitam*) Vossius *Qui torvum*, quæ editæ eiusdem coniecturæ certè præstat. Heinsius *Qui te adeo dominum*. Anonymus, quem D'orvillium suspicor, *Qui invitam dominum*. tandem Schraderus, quo ingenium ab Heinsiano propius distans hæc aetas non vidit, *Qui tauri indomitam*. Notum illud Horatii lib. II Od. V:

Nondum subactâ ferre iugum valet
Cervice, nondum munia comparis
Aequare, nec tauri ruentis
In Venerem tolerare pondus.

daBraugus

conferri possunt interpretes ad Petron. cap. 25.
Fortiori remedio subyenire loco tentabat Eldikius:

Qui vivam in domini te ire rogam docuit.

quippe Laodamiam se vivam pyrae immisisse et cum Protefilai effigie combussisse, auctor est Hyginus fab. 104.
Similitudo inest vulgatæ cum versu Catulliano ex Aty 33:

Vcl

r nescio tamen an Laodamiae amor in
maritum celebris fuerit quam in amicum
Protesilaum. cf Boering ad Caith. Pel. 92.
an indomita est, quæ nunc primum
amare discerebat? Diana Ep. 17, 18.
Sivos 28 p. 6205, Spanh ait ad Callim.
3, 274.

Duplicat Boesephtio.

indomitan an ut Anst. III 6, 16

an male metaphoran ab equa indomita
repetunt ad Petron. c. 55. p. 380. a

Popæ Eldianus

Quod pseudum immodicum aut terre finem
docuit. Hercules nempe immiso humine
Augiae stabulum purgans. Dem omnes
hæius hemisphærii variantes meras
casque ineptissimas librariorum rugas
indicabat.

120 Vna caput feri nata nepotis alit;

Zorob. n. xi. q. d. Joff. de Gensib. Jur. p. 20.

Qui

Indomitus gregibus Tit. II, 4. 57.

Veluti iuvenca vitans onus indomita iugi.

Porro matrimonium saepe iugo comparant Poëtae. ita Plautus in Curcul. Act. I Sc. I v. 54: *Iamne ea fert iugum?* ubi vide Taubmannum.

Interim recepi, quod commodum non modo efficit sensum, sed proxime etiam ad Codicum vestigia accedit. Similiter ipse Catullus in Epithal. Pelei v. 54:

Indomitos in corde gerens Ariadna furores.

Ovidius II Fast. 585:

Iupiter, indomito Iuturnae captus amore.

pro ultimo vocabulo *docuit* in Mediolan. est *decutit*, in Vossian. *domuit*, in meo, Baluziano et Palatino *potuit*.

v. 119 *Nam neque tam carum;*] vera haec loci scriptura in optimis reperitur Codd. Corviniano, Datiano, quarto Mediceo aliisque; licet *neque* absit a Mediolanensi, in aliis sit *nec*, et pro *tam* sit *tum* in Lambiniano, vel scripturae compendium *ta* in multis Codd. pepererit *causa*, in aliis *tonsa*, ut in editionibus etiam Venetis. $\tau\tilde{\omega}$ *causa* autem consequens erat addere etiam *earum*, pro *carum*, ut multi fecerunt librarii, quos dum sequitur, ridiculum se reddidit Allio. ultimum huius versûs hemistichium a Catullo mutuatus est Poëta IV Aen 599.

v. 120. *Vna;*] frustra fuit, qui *ulla* reponere tentaret. Totius autem huius loci intellectus pendet a Lege Voconiâ, quae prohibebat, ne quis feminam, ne unicam quidem filiam, institueret heredem; vide magnum Schulting. ad Pauli Sentent. lib. IV tit. 8 §. 22 not. 55; quae si vera est animadversio, non amplius cum aliis hunc nepotem ab intestato heredem, nec eo nato testamentum rumpi, dicemus; quippe qui avo materno

G

nec

Indomitus Herculem intellig. bat
Hocustius*indomitus* idcirco est quod omnino non
aut via domari potest. in Iuvenali
reddenda VII, 77: *leona**Indomitus*
proxiam domitum simile est imparatus.

Qui cum, divitiis vix tandem inventus avitis,
Nomen testatas intulit in tabulas,

Sch. Pind. ad X. 61, 106.

Im-

nec suus, nec agnatus erat, sed ab eo heres scribi poterat, et hoc loco re-
verâ scriptus dicitur v. 122.

feri;] Homericum ἐφγενῆς, τηλυγέτω. Τηλύγετος, Suidas inquit, μονογενῆς, μεθ' ὃν οὐκέτι γενήσεσθαι ἕτερος. καταχρῆται δ' ἐπίστοι καὶ ἐπὶ τῷ ἀγαπητῷ, διὰ τὸ τῶν ὀλίμων γεννηθέντας ἀγαπᾶσθαι. conf. Hom. hymn. in Cer. v. 164 et 165.

Schol. ad 21 E.

D'Ann. ut Scaw. p. 3. anfor. 1874 11/18

v. 121 pro cum in solo Datii Cod. male tum, licet Aldo et Marcilio placitum; quorum hic nihilominus recte improbat Scaligerum, in divitiis legere volentem.

Simile quiddam de Euthynoo, Elyfii filio, narrat Plutarchus de Consol. ad Apoll. p. 109 B: τῆτον γὰρ εἶναι μόνον αὐτῷ ἐπ' ἑσὶα πολλῇ καὶ χρήμασιν· fubiungitque epigramma ad patrem, qui filium veneno sublatum suspicabatur:

Ἦρῃ; νήιδες, ἠλίσι, ἠλιθίων φρένες ἀνδρῶν.
Εὐθύνοσ κεῖται μοιριδίῳ θανάτῳ·
Οὐκ ἦν γὰρ ζῶειν καλὸν ἔθ' ἐοῖ, ἔτε τοκίῳσι.

Cicerone interprete Tuscul. I c. 48:

Ignaris homines in vitâ mentibus errant:
Euthynous potitur, fatorum munere, lethos.
Sic fuit utilius finiri ipsique, tibi que.

ubi τῆτον pro τοῦτο, et Ἦρῃ; νήιδες ἠλιθίων, pro Ἦρῃ νήπιε ἠλίθιοι meâ coniectura est. νήις praeter Hefychium habet etiam Homer. in Cer. 256, et Callim. fragm. CXI ubi vide Bentl. et Hemf. e. h. ἠλίσι Davifius inferuit. finem, ita scribit Stephanus in Lexic. Cicer. p. 116 pro αὐτῷ, ἔτε γονεῦσιν. vix tandem inventus;] Homer. hymn. in Cer. 219:

Πατ-

Γ Homer. Od. 217
Ὡς δὲ γὰρ ὄφελον σάκερτος νύ σευ ἔφηρ' ἄνευ
ἠλίσοι, ὃν ἀσεπτόδιν ἐοῖς ἐπὶ γῆρας ἔστεινε

Impia derisi gentilis gaudia tollens,
Suscitat a cano vulturium capiti.

vultus, hereditate Martial VI, 62.

Nec

Παῖδα δέ μοι τρέφε τόνδε, τὸν ἐψίγονον καὶ ἀελπίων
Ὅπασαν ἀθανάτοισι πολυάρητος δὲ μοι ἐστίν.

1. Dio. 40 testata
ignominie antiquitas.

v. 122 *testatas*, explicaverim: testibus confirmatas. Schraderus tentabat: *ceratas*. pro *intulit* in uno tantum Vaticano *metulit*; Parthenius edidit, *detulit*; abest vox a Cod. Leidensi.

et nepotem in
n. adp. testat?

v. 123 *Impia* ideo dici existimo, quia gentilis propinquum sine liberis heredibus decessurum sperabat. Heinsius volebat *Irrita*. *gentilis*, qui fortasse scribebatur in tabulis, ait Corradinus. potuit etiam fieri, ut avus nepote demum nato testamentum condiderit, cum gentilis antea successionem ex L. XII tabb. speraret. Caeterum *gentilis* hic sensu minus proprio sive latiori, etiam agnatum continere posse videtur; agnati enim semper etiam sunt gentiles, non contra.

probat Confor in Vindob. Bibl p. 281.

Virg. VIII Aen 455

v. 124 quam repraesentavi, est Parthenii lectio, unice vera, ut puto; quam probat quoque Torrent. ad Horat. II Satyr. V, 45. licet in antiquioribus Editionibus, et multis Codicibus legatur: *Suscitat et cano voluntarium*; vel, *Suscitata cano*; in Excerptis anonymis, *Expulit a*. Scaliger coniecerat: *Suscitat ah! cano vulturium capiti*. sed recte iam Raphelengius Parthenianam lectionem revocavit, quam astruit etiam Salmasius; vide Heinsii notam, et Gronov. in Epistolâ ad Clementium post opus de Pec. Vet. p. 688; quibus *suscitare* est hic vi maxime propria, sursum pellere, abigere, summovere. *capiti* autem pro *capite* revocavi ex Codicibus tantum non omnibus, et Editionibus Principibus. de quo duplici ablativo vide Sanctii Minerv. l. 2 c. 7 p. 197, ibi Periz. n. 4, et quae noto ad Terentianum v. 1093.

Suscitata cano vulturium capite. Carbon

Horat

ad canis a canis

Virgil. Aen. VI 16. X den. 270 ult. Hey
nisi dativeum capiti.

G 2

v. 125

Carthagini Plant. Caj. 71 Voff. Syntax p. 40. n. 1

125 Nec tantum niveo gavisâ est ulla columbo
 Compar, quae multo dicitur improbius
 Oscula mordenti semper decerpere rostro;

Quan-

v. 125 *ulla* revocavi antiquam hanc lectionem, omnibus Codicibus, Editionibusque subnixam; in solo enim Bodleiano, *illa*. Vossius cum in suo libro scriptum invenisset *uulla*, formavit inde *pulla*, et orationi Catullianae intrusit; quasi *pulla* columba, niveo coniuncta, improbiora oscula decerpit, quam eiusdem coloris columbae. abutitur ad hoc firmandum Vulpus verbis Sapphonis apud Ovidium XV Heroid. v. 37, ubi nec Burmannus Vossianae sententiae obloquitur:

Candida si non sum, placuit Cepheïa Perseo-

Andromede, patriae fusca colore suae.

Et variis albae iunguntur saepe columbae:

Et niger a viridi turtur amatur ave..

sed, si quid video, nihil aliud spectavit Naso, nisi hoc, non semper parâ, sed aliquando imparia, inter se coniungi, deformia pulcris, minoribus magna; qui eandem sententiam persequitur II Amor. xvii, 14. Dum igitur ex Historiâ Naturali, eâque Veteribus cognitâ, constat, diversi coloris columbas lascivius sese amare, quam unius eiusdemque, a verbis quidem Catulli *pulla*, ut puto, relegabimus. Caeterum in re amatoriâ crebrara columbarum mentionem fieri, docet Barth. ad Claud. p. 790.

v. 126 *quae multo*;] haec est Codicis Datiani, meique, aliorumque, quatuor Vossianorum, uniusque Lipsiani, Vaticani, Mediceorum omnium, Riccardiani, lectio, et Venetarum etiam duarum ^{Parmensis} et Rhegiensis; alii Codices habent *qui*, unus Palatinus *quod*, Mediolanensis *quam*. *quae multo* probabat iam Avancius, quo magis nitor, Aldum in diversa abiisse. nempe
 le-

improbi] an lascivius foret. & an infatigabilis
 foret n. s. an quam columbus? an quam
 omnes amant?

utitur Brouet ad Tib. 1, 7 114

Quanquam praecipue multivola est mulier.
Sed tu horum magnos vicisti sola furores,

Vt

lectionem prorsus aliam exhibet Codex Corvini, ^{et Carbon} seu quicquid, et cum eo Parthenius, Aldus, Aldique sequaces, Raphelengius etiam, licet Scaliger alteram revocasset. Calpurnius A. 1481 seu quid. qualia secutus Lambinus ad Lucret. I pag. 45 volebat seu quid alid; at in inceditis sive aliquid. pro multo in variantibus Fabricianis est invito. multo improbius mihi dictum videtur pro improbiissime. ita poeta Tragicus apud Ciceronem I de Div. c. 31:

Mater optuma, tum multo mulier melior mulierum.

v. 128 *Quanquam* est in duabus editionibus Venetis, ^{Parmensi} et Rhegiensi, et tribus Vossianis, et Lipsii, Memmiano, Colbertino, Mediceis omnibus, Riccardiano, Vaticano Ms; neque abluunt alii Codices, usi fere scripturae compendiis, quibus nostri carent typhotetae; V. C. Perreii ^{et Voss. Caselw.} *Quaeque* et; quod in Collationibus etiam Coluthi, et Excerptis Minturni et anonymis occurrit. Codex Corvini ^{et Carbon} cum duobus Saibantis, et margine Vallieriani, *Quantum*, quod vulgarunt iam Calpurnius, Parthenius, et Aldus refragante Avancio. *Quanquam* ex veteri scriptura revocavit Scaliger, quod et ipse praefero Vossianae coniecturae *Quam quae*, licet et Marklandus et Schraderus Vossio accedant; neque opus pro *multivola* Heinsiano *vulgivola*. pro *est* Ruhnkeniana Excerpta, sed ea sola, *es*.

v. 129 *tu horum*;] ita quondam constanter edebatur, nisi quod Muretus et Raphelengius dederint, *harum*. primus Scaliger ex suo Cod. *olim*, iungens *olim* - *magnos* more Graeco. ego *olim* nusquam reperi, sed in Corvini-^{Carbon}no, Datiano, uno Saibantis, Vallieriano, Leidensi, duobus Regiis, Mediceo,

G 3

Gu-

Sed duo tu etc. Eldinius, id est avi et columbae. Duo pro duorum diem apud Scaevolam l. ult. §. 1. l. leg. 2. Continuis observavit monente Vossio de Analog. II, 6. fin. Duo et ambo pro duos et ambo frequentiora sunt, quorum illud Martiali repetendum. III, 24, 5 pro cito. cf Lucil. apud Non. v. Samium. ^{the} Eldinius, qui a me reiectam coniecturam afferit l. ult. §. 19. Febr. 1783. ut nunc est, accipio: tu sola mulier vicisti furores columbarum.

130 Vt semel es flavo conciliata viro:
 Aut nihil, aut paulo cui tum concedere digna,
 Lux mea se nostrum contulit in gremium;
 Quam

Gudiano, et Mediolanensi, horum; in quindecim aliis *tuorum*, in Commeniano *tuorum*, in altero Mediolanensi *tuo*, in Naniano *tu hostis*. Sed tu Chaonios Eldikius tentabat.

v. 130 Vt;] Mediol. Et. es] bonis Codicibus nititur et Editionibus; sed sedecim Codices, et duae Venetae; e; qui voluerunt Semele, ut est in Cod. Burman. Dacianus est. conciliata;] in re anatoris, huic verbo saepe quidem subest aliquid turpiculi; dicitur tamen honesto etiam sensu, docente Mercero ad Nonium Marcellum p. 96.

Sic tentat Jovring. frustra, paulo: nam cohaerent haec ita: mea diva se in domum meam intulit v. 70 ut in Protefilaceam Ladania, v. 74. cui nihil digna cedere lux mea se tunc in nostrum contulit gremium.

v. 131 paulo in omnibus est libris, tam editis fere quam scriptis; sed paulum in Collationibus Coluthi, Excerptis Perreii, anonymi et Cacciae, Varr. C. Felix. editione Gryphii 1551 et Hanoviensi; hoc probabat Perreius, sed Dukero rectum videtur paulo. est haec formula Graecorum obvia, ελίζον ή εδέρ vid. D'orvil. ad Charit. p. 623. quod magis mirum, in Codicibus meis ad unum omnibus inque editionibus, Muretinâ antiquioribus, est tu pro tum, quod primus dedit Muretus, probaruntque Scaliger, Lipsius, Raphelengius, Vulpus. tu qui reduceret, inventus est Vossius; sed merito hoc ipsam ultimam barbariem vocat D'orvillius d. l. ipse Vossius in ineditis reliquit: „forſan cui cum, sed malo illud σολομοφάνης”. tum in uno Cod. in venerat Staius, memoratque in notis Guarinus; apud me exstat tantum in excerptis Cacciae. in exemplari bibliothecae Leidensis ascriptum erat, nunc, quod comparet etiam apud Forcellin. v. paulo.

v. 130 cui tu Synclit. in marg. cuiquam vel cui tum.

v. 132 contulit;] soli Corradino, cui homini elegantiae laus denegari nequit,

Quam circumcursans hinc illinc saepe Cupido
Fulgebat crocinâ candidus in tunica.

Pontan ad Maerob. de diff. et similit. p. 748.

Quae

quit, in mentem venit legere *cum tulit*, ut habeat *tum*, quo referatur; haud scio tamen, an *tum* orationi cum v. 71 connectendae interserviat.

v. 133 *Quam*;] quinque Codices et duae Venetae cum Rhegiensi *Qua circumcursans*;] Cod. Leidensis, Nanianus, Bodleianus et ^{Parisi.} Rhegiensis editio *circumversans*.

hinc illinc in plerisque est libris scriptis, in duodecim tamen, ^{et Carbon.} iisque valde bonis, *huc illuc*, quod editionibus omnibus propagatum primus Scaliger hortante Statio eiecit. solus Vaticanus *hinc atque hinc*. Leidensis *hic illic*.

v. 134. *Fulgebat*;] dubitat Vulpus, Cupido croco tunicat, an levibus genis fulserit; equidem candore eum suo fulsisse existimo. *crocinâ*;] in Vaticano et Gudiano male *croced*; *crocinus* forma rarior, quae tamen vereor ut suo loco posita sit in Merceri quidem Editione Nonii v. *lateus color. croceo subtemine vestem* Veneri dat Valerius Flaccus VIII, 234. forsan Catullus Cupidini, quem apud alios exceptâ Sapphone nudum semper offendimus, crocotam dederit tenuem vestem et pellucidam, per quam subferit paene ut nudus; Bacchi quoque indumentum, et Hymenaei apud Ovidium XXI Her. 162:

de crocota agit Ferrarius l. s. c. 20 p. 764. X VI. Thez. Arch. Cetero illuc indicat.

Et trahitur multo splendida palla croco.

apud 2613.

crocea chlamys extenui linte. Virg. II Aen. 775.

et v. 168. et lib. X Metam. init. quali *velatum* fuisse Antonium, egregie docuit Cl. noster Ruhnkenius ad Vellei. II cap. 82; non secus ac de Polyperchonte refert Eustathius ad Iliad. Ψ. p. 1416 v. 1 edit Basil. ἰσορία δηλοῖ λέγασα Πηλεσπέχοντα, τὸν ἐνδοξόν Μακεδόνα στρατηγόν, ἐνδυόμενον κροκωτὴν καὶ

ἴπο-

Prop. II, 23, 71. 79. 90. 81. 87. 92. 89. 90. 99. 111.
Burm ad v. 77. elaudatus illic Abramius.

135 Quae tamenetsi uno non est contenta Catullo,
Rara verecundae furta feremus herae;
Ne nimium simus stultorum more molesti.

72, 24.
68, 1. 8.

Sae-

ὑποδύμενον Σικυώνια, διατελεῖν ὀρχόμενον. quae descripsit ex Athenaeo lib. IV p. 155 C. ita crocotam respicit Virg. IX Aen. 614 hominum vestitum molliorum:

Vobis picta croco et fulgenti murice vestis.

et fortasse Alcman apud Hephaest. c. 39:

Τάδε Μῦσαι κροκόπιπλοι.

tunicâ;] an hoc voluit Suidas: ὁ μὲν οὖν κροκόλιος ἐνδυμὰ ἐστίν. τὸ δὲ ἔγκυκλον; ἰμάτιον et in v. ἔγκυκλον, ubi confirmat Kusterus. confer Perizon. ad Aelian. V. H. VII, 9 not. 1.

in] Reyn. ad Reub. IV, 2, 11.

ad Rom. p. 152 l. Tansa ad Lucit. V, 1. Plaut. Perf.
II, 1, 54. et alibi p. Rom. ad Cic. IV. ad Div. 7
p. 95. 127. tamenetsi; cf. Rom. ad Cic. IV. ad Div.
15. 2. 48. Corp. ad Val. Cat. c. 24, 4
Terent. Eun. II, 3, 25 et ap. Varium Sen. p. 172

v. 135 tamenetsi;] conjunctim hoc vocabulum scribendum esse, primus observavit Paul. Manutius in not. ad Cic. lib. IV ad Div. ep. 15; quem sequuntur Voss. Art. Gr. l. II c. xvi p. 214, Thomafius in Turfellini opere de Particulis p. m. 995, Vulpius et Ernestius. sed Oudendorpius ad Caes. de Bell. Gall. V c. 34 duabus scribit vocibus, ut editum est in Bedâ p. 2367, 25. atque et scribitur in eod. S. Cic. III ad Div. 71. quod ^{Graviius} ex eod. receperat, quom. vulgo legeretur tamenetsi.

v. 136] nulla uspiam variatio mihi obvîa fuit in hoc versu, nisi apud Guarinum, qui refert, legi etiam:

Rara verecunde furta feremus heri.

Saepe etiam Iuno, maxima Coelicolum,
Coniugis in ^{fund. n.} culpâ flagrabat quotidianâ,

No-

flagravit cotidiana lunda Neap.
ad III Sep 22.

v. 138. Saepe;] Schraderus volebat *Ipsa*; vel hoc modo totum locum
divinabat constituendum:

Passa etiam Iuno, maxima Coelicolum,
Coniux in culpâ flagrantem quotidianâ.

magna dicitur Iuno Virgilio VII Aen. 308; maxima ^{re vocor Iuno} Ovidio III Metam.
263, et forsan XIV Her. 95:

Illa Iovis magnae pellex metuenda sorori.

nempe expuncto *magni*; quem verum difficultate laborare, senferat etiam
Oudendorpius ad Sueton. Caes. c. 49, et Heusingerus in Variantibus Co-
dicum Ovidii Guelpherbitanorum.

Capelu Varr et Carbon

v. 139 *flagrabat* recepi ex unico Corvini Codice, Vallieriani margine
et editionibus Calpurnii et Parthenii, agnoscentibus etiam Coluthi Collatio-
nibus, Excerptis Perreii, Minturni, Anonymis et Ruhnkenii. Codices
reliqui omnes cum editione Venetâ utrâque et Rhegiensî habent *flagrantem*;
Vossio soloecismi gratiâ probatum; nisi quod Cod. Palatinus exhibeat *flagran-
te*, manus secunda Datiani *flagrantis*, quorum hoc Heinsio etiam in men-
tem venerat. *flagravit*, quam vulgatam dicere possis, Aldo debetur, Balu-
ziano Manuscripto firmata. dubitant autem Interpretes, *flagrare* hic expli-
cent, Iunonem, licet furta scientem, *amasse* tamen ardentem, an, licet *excan-
descensam*, tolerasse tamen furta. ¶ quin Stadius et Broukhusius ingenue pro-
fitentur, se hic nihil intelligere, ille quidem versus aliquot deesse suspicatus.

H

quo-

Macrobi. III Sat 5. p. 422. med. of Serv. v.
Burn ad Virg. VIII Aen 84 ad II Aen 296 fin et
ad I. Aen 378 ad III Aen. 12, 437. Tibul
IV, 13, 15. 16. VIII Aen 308 X. 686 Ovid
XVI Her 163.

¶ *ira*

¶ Ovid I. Amor IX, 33 *tridat in ab-
ducta Briseide magnus Achilles.*

ardentem an pro ira ardentem Aen III 752

140 Noscens omnivoli plurima furta Iovis.
Atqui nec divis homines componer aequum est;

In-

quorum parum abest quin sententiae subscribam. D'orvillius, ni fallor, ascripserat: f. *flagranti*. [*quotidianâ*;] altera difficultas in hoc versu superest quantitas syllabarum in voce ultimâ. Et primam quidem recte, ut censeo, corripit Martialis l. X epigr. 65, et l. XI epigr. 1. succurrere plerique Catullo tentant scribendo *cottidianâ*, quod in inscriptione quoque occurrere, monet Forcellinus; sed Catulli Codices servant *quotidiana*. Secundam autem syllabam contra Catullum produci video in omnibus exemplis, laudatis a Vossio l. II de Arte Grammaticâ cap. 20 p. 235; Fabro; Hoogstratano et Burmanno ad Phaedr. II IV, 8. Itaque Vossius, Catulli auctoritate motus, syllabam ancipitem pronunciat. Faber pueris etiam notum ait, secundam syllabam aliquando corripit. Forcellinus temere affirmat, quia tres priores syllabae breves sint, Poëtas metri gratiâ modo unam, modo aliam producere. Quicquid sit, fateor equidem, me nullo certo loco in neutrâ syllabâ Poëtae auctoritatem stabilire posse. Nimis securi itaque recentiores eam secuti sunt. Non nisi Principem laudabo; Nic. Heinsum Sylv. l. 3 p. 206 med:

Pagina quale tibi quotidiana ferat:

Illud *quotidianâ* tam parum differt etiam a superiori *saepe*, ut sic bis idem dixisse videri possit Catullus. scribitur in nonnullis Codicibus *cotidianâ* vel *otidiana*. Antiquiores enim scribebant fere *cottidiana*; quod attigit Ruhnkenius noster ad Rutil. Lup. I p. 11. Corruptela videtur Codicibus, quos nunc habemus, antiquior, et fortiori remedio indigere; quâ ratione excusari fortasse possit audacior mea coniectura: *Coniugis in culpâ* flagrantem continet iram. ut quondam per compendium scriptum fuerit, *cotinetira*, quod ~~facile~~ in *cotidiana* abire potuerit. nisi quis cum Eldikio malit:

sic Cic. XI ad Tit. v: non potuit
condicere iracundiam tuam.

quotidiana quadri-syllabum censet Heinsius sicut erat
Martialis

quotidiana. Carbon. Paris. Mus.

Voss. Prof. p. 124 fin

Veriora didicisse postea videtur Heinsius, si quidem
commentibus a me editis, quae tantum non omnia
Heinsiano volumine recentiora sunt, p. 17. Velita-
rum omnino recte in Phalaecio canit Plebs nec
solum *quotidiana*

Ingratum tremuli tolle parentis onus:
 ; m m m o b o r o o t i n o t c i r c u l a m o l a n g a t i N e c
 , e t o n a l l o z u m h i m u b o b m i m u t b e ?

. 141

Coniugis in culpâ flagrante reconciliata.

v. 140 *Noscens omnivoli;*] ingeniose Heinſius *Omnivoli ignoscens.* cui forſan obverſabatur Propertius lib. II el. 2 v. 56:

Iupiter, ignosco priſtina furta tua.

Vti volebat illic Puccius pro *ignoro.* conf. Burmannum Sec. *furta* editi omnes, et præſtantiffimi Codicum, at horum plerique *facta;* Calpurnius, *furta.*

v. 141 *Atqui* primus, ni fallar, vulgavit Calpurnius, cum ante eum legeretur *Atque*, et ipſum in Codd. nonnullis a me inventum. Codex meus *Atque nec o.* unus Mediol: *Atq.* alter et Datianus cum Gudiano et Riccardiano, *At quia.* duo Saibantis, *At quae.*

homines;] Datianus a m. pr. et Riccardianus *hominem.*

componier] eſt in margine Vallieriani, atque ita primus iterum Calpurnius, et recte quidem, ut videtur; ante eum tamen edebatur *componere*, quod neſcio an omnes oſtendant Codices; unde duo Saibantis et Nanianus addunt etiam *iuſtum* pro *aequum*, et Vaticanus *fas.*

v. 142 *Ingratum;*] *Eretum* ſolus Commelin. Cum nexus huius verſûs cum vicinis eſſet obſcurior, et a quibusdam libris ipſe abeſſet, uti apud Latinum Latinium, Muretus et Broukhufus ſpurium putabant. Sed in meis Codicibus, et editionibus antiquis hic nulla conſpicitur litura; et commode Scalliger ita interpretatur: „moleſtum ſenem, qui amoribus filiae intervenit, ingratum *onus* vocat”. quod qui non probat, admittere poſſit *opus.* nec

Cenſor in Vâderl. Bild p 282

Iupiter ignoras priſtina furta tua?

an veterum furorum oblitus eſt et firmat ex Leonardi epigrammate cum Androna aliisque dicit Klotz p 67 et uſur

in Forſell atque n 12 pro atqui.

2 deo X, 23, 8. Just. Aug. 50

Nec tamen illa mihi dextra deducta paternam
Fragrantem Affyrio venit odore domum;
145 Sed furtiva dedit miram munuscula nocte,

Ipsi-

spernenda pro tremuli Schraderi divinatio queruli. tolle antem pro tollatur
dixit quasi ex formula; Ovid. I Amor. VIII, 66; I Art. 718; Iuven.
Sat. VI. v. 170.

v. 143 dextra,] dictione maxime propria; existat in Corviniano, Gu-
diano, Vallieriano, Regijs, Fauriano, Lambin. Mediceo, Datiani mar-
gine, omnibusque editionibus, excepta Vossii, qui cum in Mediolanensi
invenisset *meta*, exculpit inde, ediditque *Vesta*. reliqui MSS. habent *dea-*
stra, Bodleianus *decastra*, Leidensis *oleastra*. respici crediderim ad ritum
nuptiarum maxime solennem, cum virgo in manum viri conveniebat, sive,
ut puto, a patre de manu in manum traderetur; Terentius And. Act. I
Sc. V. v. 61:

Vesta pro deo
Latinis quidem
viri non potest
retur.

Te isti virum do, amicum, tutorem, patrem.
Bona nostra haec tibi permitto, et tuae mando fidei.
Hanc mihi in manum dat.

cu ad Ter VII, 5 fi-

ubi commode Donatus notat: apparet, quod iunctis dextris haec dicebat,
ideo et: per hanc dextram te oro, [v. 54.]
quo observato lepor accedit versui Ovidiano in Epist. Paridis. v. 313:

Paene suis ad te manibus deducit amantem.

ubi consuli queat Burmannus. Catul. LVIII, 60:

Et

εργασια of δεξιου. Plutarch 2. H. p
200. τα πυρακτος εραμνον και δεξιου
εργασια Plut. 2. L. p. 186 C.

Grang ad Luc. II, 129.

Teru ad Act IV 103 permittere dextrae

in-epist. v. Rob. p. 420, 48

ad Ovid III Amor XII, 11

Iphus ex ipso dempta viri gremio.

Quare illud fatis est, si nobis is datur unus,

Anthol. L. 7. 1 p. 303. v. 11

Quem

Terent. Eun. III. 2, 32

Et tu ne pugna cum tali coniuge, virgo.

Non aequum est pugnare, pater cui tradidit ipse,

Ipse pater cum matre, quibus parere necesse est.

tradit, ἡδύσκω . of Scavol. in L. 4. D. de dot. praal. 33, 4. Ovid. VII Her. 31.

v. 144 *Fragrantem* in optimis; alii *Flagrantem*, Commelinianus et Baluzianus *Fragrans*.

v. 145 *mira* in duabus Venetis est et Rhegensi, et Codicibus omnibus, si a duobus Saibantis et Pauriano discedas, qui habent *nigra*, excusum etiam a Calpurnio, sequentibusque, donec Scaliger *mira* revocavit, non obtemperante tamen Raphelengio. *mira* non male vindicat Vossius, explicatque *praeclara*. ita Cic. pro Rabir. Post. c. 16: Haec mira laus est, quae non poetarum carminibus, non annalium monumentis celebratur, sed prudentium iudicio expenditur. Heinsius excogitavit *prima* quemadmodum apud Propertium III, XIX:

Nox mihi prima venit: primae data tempora noctis;
Longius in primo, luna, morare toro.

Edicium nigri quod veraci; nunc dem media Tibull. 1, 9, 57. Philodem Epigr. 5. 7. 2. p. 82. καὶ πικρὸς ἡδύσκω τὸν ἴπρον κλίμασα βύρραρον Ἥλ. 907. Non etiam nali.

mira an excellenti; X. dea 822. ora madis pallentia miris i. e. puto vale mentissima pallentibus.

vereor tamen, ut huic loco conveniat. Schraderus *nived*, ut candidam noctem Propertius dixit II XII, 1, et Ovid. XVI Her. 318. *sed durior videtur metaphora. minuscula, concubitus, ἡδύσκω φιλοσεφάνε Ἀφροδίτης*. Vid. Cl. Ruhnkenium ad Hymn. ^{in Cer.} praef. cuius optimam explicationem firmat hic Catulli locus.

quo sensu explicandus Virg. IV Georg. 529.

v. 147. 148] totum locum aliter constituit Corvini Codex et Carbor

H 3

Qua-

viri] carm 79. legitimi explicat Jaeriny. quod incertum videtur vir enim pro concubino dici existimo. — an Metelli Coleris?

Quem lapide illa diem candidiore notat.
 Hoc tibi, quod potui, confectum carmine munus
 Pro

*Quare illud satis est, si nobis id datur unus,
 Quod lapide illa dies candidiore notat.*

cum quo ne unus quidem alius Codex plane consentit, nec meus, nec cuiusquam Interpretum; sed consentiunt plane editio Calpurnii, et Parthenii, atque eae solae. *nobis* est in optimis, at in novem aliis *vobis*. vide nunc, quâ auctoritate a me recepta lectio nitatur:

v. 147 *is* est in Codice Datiano, altero meo, duobus Gudianis, vetere Lipsii, quarto Mediceo, Riccardiano, Excerptis Ruhnkenianis et Anonymis, aliisque Codicibus. (*his* enotat Stadius ex Maffei Cod.) *is* est in editione Romanâ et Beroaldinâ secundâ. *id* sexdecim habent praeter Corvinianum, et editiones omnes usque ad Scaligeranam priorem A. 1577.

datur;] *datis* Commelinianus tantum.

unus exstat in Datiensi, duobus Mediolan. Palatin. Commelin. vetere Lipsii, duobus Gudianis, Riccardiano, Excerptis Anonymis. *unus* est in octodecim Codd. et cunctis editionibus; cui lectioni adversatur v. 136, ubi plurium furta se laturum profitetur. *unus* Codex Bodleianus. *id-unum* probabant Guarinus et Fruterius. Scaliger in primâ editione edidit — *is datur unus*, quod placebat Lipsio, afferenti etiam Sophocleum illud *μῦθος μέγ' εἴπης, πρὶν τελευτῆσαι ἴδης*. quod recte iam respuit Raphelengius. sed hanc Scaligeri lectionem Vossius expressit *perperam*, siquidem ille sententiâ mutatâ A. 1600 in notis legendum monuit, quemadmodum nos exhibuimus. *is datur unus* suadet quoque Puccius. Denique Dukerus legit: *quis datur unus*.

v. 148 *Quem* invenitur in omnibus libris scriptis praeter Regium chartaceum, qui a secundâ m. habet *Quod*; (conf. ad v. superior.) Collationibus Coluthi et Excerptis omnibus; et duabus Venetis primis, et Rhegensi; *Quae* in Romanâ; *Quo* invexit Aldus, donec Scaliger eiecit.

150 Pro multis, Manli, redditur officiis;
Ne vestrum scabrâ tangat rubigine nomen

liv 30, 20, 13. Long Aldus 39

Opp. Syntax p 14. not 6 bur ad Vellii II 114. n. penult

Haec

illa;] ille Commelin. et Baluz.

diem in Dati Codice a manu secundâ, et in paucis, credo, aliis, qui nunc ad manum non sunt, sed quorum excerpta tacent ad hanc Vossi lectionem. *diem* puto habere Romanam, et liquido affirmo Rhegiensem, unde in Aldinam caeterasque recentiores devenit. *die* Palatinus; *dies* quinque et viginti Codices, et utraque Veneta, Vicentina et Brixienfis.

notet, ut Riccardianus, Baluzianus et superscriptum Vallieriano, edidit solus Aldus, nisi eius etiam sequaces numerare velis.

Nihil autem impedit, quo minus *dies* hic etiam noctem comprehendere intelligatur; adi Burmannum ad Ovidii Fastos lib. V. v. 492. Sensus distincti idem, qui Carm. 102:

Restituis cupido, atque insperanti ipsa refers te

Nobis. o lucem candidiore notâ!

v. 149 *quod;*] solus Mediolan. *quem*. solus item Muretus, sive cum eo etiam Raphelengius, *quo*. sed formulam, *quod potui*, erudite vindicat Burmannus, dum fuit, meus ad Lotich. T. I p. 275. *cf ad Ovid IV. Trist 5, 112.*

v. 150 *Manli* ex duobus Codicibus, Perreii et Cacciae, ^{et Varr. capite}recepti; antea tamen fecerat Raphelengius nescio unde, sed ex illo profecto editiones quaedam recentissimae. omnes Codices, nec nullius auctoritatis Editiones, habent, *aliis*. Scaligerana, *Ali*, vel *Alli* ab aliis iam refutata sunt, licet a quibus, et quo modo, minime decuerit.

v. 151 *Nè;*] aliqui Codd. *nec*.

ibid. vestrum primus edidit Aldus, et recte meo iudicio; hoc, sive *vostrum*,

*Forckin v. Dies n. 20.
manus ad Cic VII ad Div 20.
p. 360. b.*

Quem lapide illa diem candidiore notat. *Marat 2. P. 11. 6. 90.*
 Hoc tibi, quod potui, confectum carmine munus
 Pro

*Quare illud satis est, si nobis id datur unus,
 Quod lapide illa dies candidiore notat.*

cum quo ne unus quidem alius Codex plane consentit, nec meus, nec cuiusquam Interpretum; sed consentiunt plane editio Calpurnii, et Parthenii, atque eae solae nobis est in optimis, at in novem aliis vobis. vide nunc, quâ auctoritate a me recepta lectio nitatur:

v. 147 is est in Codice Datiano, altero meo, duobus Gudianis, vetere Lipsi, quarto Mediceo, Riccardiano, Excerptis Ruhkenianis et Anonymis, aliisque Codicibus. (*his enotat Stadius ex Maffei Cod.*) *is* est in editione Romanâ et Beroaldinâ secundâ. *id* sexdecim habent praeter Corvinianum, et editiones omnes usque ad Scaligeranam priorem A. 1577.

datur;] *datur* Commelinianus tantum.

unus exstat in Datiansi, duobus Mediolan. Palatin. Commelin. vetere Lipsi, duobus Gudianis, Riccardiano, Excerptis Anonymis. *unus* est in octodecim Codd. et cunctis editionibus; cui lectioni adversatur v. 136, ubi plurimum furta se laturum profiteretur. *unus* Codex Bodleianus. *id unum* probabant Guarinus et Fruterius. Scaliger in primâ editione edidit *is datur unus*, quod placebat Lipsio, afferenti etiam Sophocleum illud *μῖνον μίγ' εἶναι, ἡρὶν τελευτήσαντι ἰδὲ*. quod recte iam respuit Raphelengius. sed hanc Scaligeri lectionem Vossius expressit perperam, siquidem ille sententiâ mutatâ A. 1600 in notis legendum monuit, quemadmodum nos exhibuimus. *is datur unus* suadet quoque Puccius. Denique Dukerus legit: *quis datur unus*.

v. 148 *Quem* invenitur in omnibus libris scriptis praeter Regium characterum, qui a secundâ m. habet *Quod*; (conf. ad v. superior.) Collationibus Coluthi et Excerptis omnibus; et duabus Venetis primis, et Rhegiensi; *¶ Parm*
Quae in Romanâ; *Quo* invexit Aldus, donec Scaliger eiecit.

150 Pro multis, Manli, redditur officiis;
 Ne vestrum scabrâ tangat rubigine nomen

Haec

Liv. 30, 20, 13. Long. ad. 39

101. Spat. p. 14. n. 6. Bur. ad. Felsi. II. 114. n. remitt.

illa;] ille Commelin. et Baluz.

diem in Dati Codice a manu secundâ, et in paucis, credo, aliis, qui nunc ad manum non sunt, sed quorum excerpta tacent ad hanc Vossi lectionem. *diem* puto habere Romanam, et liquido affirmo Rhegiensem, unde in Aldinam caeterasque recentiores devenit. *die* Palatinus; *dies* quinque et viginti Codices, et utraque Veneta, Vicentina et Brixienfis.

notet, ut Riccardianus, Baluzianus et superscriptum Vallieriano, edidit solus Aldus, nisi eius etiam sequaces numerare velis.

Nihil autem impedit, quo minus *diem* hic etiam noctem comprehendere intelligatur; adi. Burmannum ad Ovidii Fastos lib. V v. 492. Sensus distincti idem, qui Carm. 102:

*Restituis cupido, atque insperanti ipsa refers te
 Nobis. o lucem candidiore notâ!*

v. 149 *quod*;] solus Mediolan. *quem*. solus item Muretus, sive cum eo etiam Raphelengius, *quo*. sed formulam, *quod potui*, erudite vindicat Burmannus, dum fuit, meus ad Lotich. T. I p. 275. cf. ad Ovid. IV. Tr. p. X, 112.

v. 150 *Manli* ex duobus Codicibus, Perreii et Cacciae, ^{et varr. capelu} recepi; antea tamen fecerat Raphelengius nescio unde, sed ex illo profecto editiones quaedam recentissimae. omnes Codices, nec nullius auctoritatis Editiones, habent, *aliis*. Scaligerana, *Ali*, vel *Alli* ab aliis iam refutata sunt, licet a quibus, et quo modo, minime decuerit.

v. 151 *Ne*;] aliqui Codd. *nec*.

ibid. *vestrum* primus edidit Aldus, et recte meo iudicio; hoc, sive *vostrum*,

*Fontein v. die n. 20.
 Manul ad Cic VII ad. 20.
 p. 260. b.*

Haec atque illa dies, atque alia, atque alia.
Huc addent Divi quam plurima, quae Themis olim
Antiquis solita est munera ferre piis.

Si

See Cicero pro C. Rullio c. 5. § 14. ait
patruas vester, Labienae gentis igno-
bitatem tangens, cum modo ante patru-
am ipsum cum Gaudio comparandum in-
se ostendit. unde felle inaequus n. 24
haec verba ex glossa nata continentur.

vestrum, multis posteriorum probatum est, convenitque versui 30 supra-
ingeniose Vulpus comminiscitur *vestrum* dici, quia Manlii gentile nomen ad
plures pertineat. non aliter Cicero ad Serv. Sulpicium lib. IV epist. 6:
vester Gallus. nempe qui de gente erat Sulpicia. et lib. XIII epist. 66: *A*:
Caecinam, maxime proprium clientem familiae vestrae, non commendarem tibi.
et II de Finib. 35 §. 116; Ovid. II Trist. 65; II ex Pont. 3, 73. ^{1 ex Pont 3} *supe-*
riores, nostrum; hoc secutus est Muretus: Codices utrumque aequo fere
numero.

scabra rubigine;] Vti saepius, ita hic quoque a Virgilio Catullam expressum
esse, monuit Stautius et Vrsinus I Georg. 495; forsan etiam ab Ovidio
VIII Metam. 802: *Labra incana situ; scabrae rubigine fauces.* ubi male
antiqui, *scabraeque rubigine dentes.* quae labes etiam nunc Prudentium
inquinat in Psychomach. v. 105:

ne tecta rubigo

Occupet ablutum scabrosâ forde nitorem.

sed eximenda Codicis Egmondani auctoritate, quo nunc bibliotheca glo-
riatur Leidensis:

ne forde latenti

Occupet ablatum rubigo scabra nitorem.

alia, atque alia;] ex hoc dicendi modo, non parum eleganti, Victorius
correxit veterem scripturam in Varrone l. I de Re Rust. cap. 2: *aliam*
et aliam. ubi tamen ferri potest Aldina lectio: *argentifedinas, aut alia mersilla.*

v. 153.

155 Sitis felices et tu simul, et tua vita,
Et domus ipsa, in quâ lusimus, et domina;

Et

v. 153. pro *Huc* in paucis *Huic*, *Hunc* et *Nunc*.

addent satis constanter scribitur; Gryphiana tamen A. 1551 et Muretus et Hanoviensis excuderunt *addant*.

Themis Iustitia est, sive *Astraea*; conf. Turneb. XVI Advers. 1; saeculi aurei praeses. unde v. seq. antiqui pii iidem sunt, qui Horatio *prisca gens mortalium*. pro *piis* margo Vallieriani *viris*.

v. 155 *Sitis* recte omnes Editiones, et Datii Codex, Leidensis etiam n. 81, Mediceus primus, et Riccardianus, alique; duodecim habent *Satis*, unus meus *Felices satis*.

tua vita;] Hamburgensis solus *tui nati*; quinque *vitaë*; Mediceus quartus *virtus*.

v. 156 *ipsa* editum sine variatione usque ad Scaligerum; atque hoc exstat in Datii Cod. Corviniano, Gudiano, Saibantis uno, Mediceo, Riccardiano, Vallieriano, duobus Regiis, Baluziano et Palatino membran. *ipsi* in Naniano, ut Pantagatho olim placuerat. tota vox adest a sexdecim MSS. itaque *ipsa* et mihi excudendum existimavi, quamvis nesciam, elegantiorne sit *ipse*, coniectura Scaligeri, figurâ Alcmancâ, quam hic subesse notat alicubi, meâ laude maior, Valckenarius. in Vallieriano correctum erat *Et domus, in quâ nos lusimus*. *Ipsi in quâ lusimus* in dominâ, eleganter coniciebat Schraderus; ut Propertius dixit II v, 4:

in quâ *populus* lusit *Erichthonius*.

atque hoc sane modo, non eidem puellae ter felicitas vovebitur. *ludere*,
I quod

Callim r 149 fin

Et, qui principio nobis terram dedit, a quo
Sunt primo nobis omnia nata bona;

Et

quod Catullo in deliciis, praeter Forcellinum illustrat Grang. ad Iuv. VII, 239, et Burm. ad Anth. T. II p. 516 col. b.

v. 157 principio inventum in duabus Venetis Principibus et omnibus Codicibus praeter Corvinianum et Faurianum, qui habet praecipue, obvium quoque in Editione Romanâ, Vicentinâ, et Brixienti; sed recte principio

reduxit Aldus. *terram;*] terra Mediolanensis, sed *terram* agnoscunt omnes Codices itemque Collationes Coluthi, Excerpta Ruhnkeniana; Gacciae et Anonyma, Editionesque, cui primus Aldus supposuit *dominam*. Stautius coniecerat: *teneram*. pro *terram dedit* Scaliger ex coniecturâ edidit *te tradedit*; diffidebat tamen sibi vir magnus in posteriore editione. *terram dedit* referunt Interpretes ad v. 67 supra:

Is clausum lato patefecit limite campum.

ubi vide, quae notavi.

Sunt primo nobis omnia nata bona;] in his reliquis distichi verbis secutus sum Codicem Corvini, cui ne unus quidem alius accedit; accedunt tamen Romana; credo, editio, Vicentina certe, Brixientis, Aldina, multae recentiores, Raphelengiana etiam. non ea autem in recipiendâ hac lectione me movit ratio, quod sinceram lectionem ducerem, sed quod nullus alius Codex hic sensum, qui ferri possit, exhiberet. pro *a quo* in duabus editionibus Venetis, et Rhegiensi, et triginta Mss. est *aufert*. in Excerptis Minturni et editione Guarini *atque*, quae coniectura est Parthenii. margo Codicis Leidensis habet tres glossas *autore*, quam arripuit Vossius, *augure*, et *auspice*, unde Lipsius volebat *te tradedit auspex*. mira hoc loco commenta legere possis apud Commentatores, qui nos praecesserunt.

v. 158

Valerius Latinus 139. fin

an intelligitur pater Manlius a
muis filium hanc elegit scripta sit,
ut pater Catullum domo et hospitio
excepit; posteaque ei domum et ag-
rum dedit; Catullus autem Manlio-
rum fuit clientis.

campum maiorem Synonit.

a quo sunt primum nobis Carbo.

scen 250.

transdere Caes.
bet. Sal. V, 14. c.
17. Videt ad Ric.
V ad Dio 20.

Et, longe ante omnes mihi quae me carior ipso est,
 160 Lux mea, quâ vivâ vivere dulce mihi est.

v. 158 *Sunt primo nobis;*] excepto Corviniano omnes Codices, numero plures triginta, habent *A quo sunt primo*; nisi quod duo Saibantis, Vallierianus et Mediceus primus *A quo sunt primo iam*; cum his congruunt duae Venetae ^{paem} et Rhegiensis. et illud *iam* procul dubio a malâ manu profectum ad hiatum supplendum, qui tamen Catullo familiarissimus; sed *nobis*, nisi in Corviniano et suprascriptum Vallieriano, in nullo Codice reperitur. *primo sunt* Scaliger se ex suo libro edere ait.

pro *nata* in Bodleiano *nata. bona* est in Corviniano et Bodleiano, et iam in Calpurnii et Parthenii posterioribusque editionibus; sed *bono* in duobus et viginti Mss. et secundâ Venetâ cum Rhegiensi. totus versus deest in uno Vossiano et Mediolanensi.

Verbo, in loco perdifficili mihi nihil aequae se adhuc probat, quam admissio elisionis neglectu egregia ingeniosissimi Wetstenii pro *aufert* restitutio *ubertim*:

*Et qui principio nobis terram dedit, ubertim
 A quo sunt primo omnia nata bona.*

Hypermetri ad Terentian v. 1630.

v. 159 *Sed longe Latinus Latinus.*
ipso stat plerisque Mss. auctoribus; *ipse* est in Datiano et Riccardiano; *ipsa* in tribus Saibantis, Mediceo, Vallieriano et Corviniano, et ante Aldum editis.

v. 160. *est* abest a fine versus in Datii Cod. et Riccardiano.

Voss Input Det. 2. l. c. 8. § 14
 p. 75. Voss. ad Bluk xlv. 2. Voss.
 // Act p. 196

No dignitate om emp ium pmo...
No iustitiam dicitur sup...

...
...
...
...
...

...
...
...
...

...
...
...

...
...

...
...
...
...

...
...

